

Önkormányzati Hírlevél

2026. évi 10. szám

SZEPTEMBER



VIDÉK- ÉS
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A Vidék- és Településfejlesztési
Minisztérium elektronikus
hírlevele az önkormányzati
tisztviselők és tisztviselők
számára.

Tartalom

SZERKESZTŐI ROVAT	2
ÚJ ÁLLAMTITKÁR FELEL AZ ÖNKORMÁNYZATOKÉRT	2
ELÉRHETŐ AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK XXIX. ÉVFOLYAM 2. SZÁMA	3
JOGSZABÁLYFIGYELŐ	4
Igazságügyi ágazat	4
A KÚRIA HELYI ÖNKORMÁNYZATOKAT ÉRINTŐ DÖNTÉSEI	4
AZ ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSÁNAK HIVATALA KÖZLEMÉNYE	9
KÖZLEMÉNY A HELYI ÖNAZONOSSÁG VÉDELMEÉRŐL SZÓLÓ HELYI ÖNKORMÁNYZATI JOGALKOTÁSSAL KAPCSOLATBAN KIADOTT JELENTÉSRŐL	9
JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK	10
TÖVÁBBFEJLESZTETT RÉSZVÉTELI DÖNTÉSHOZATALI ÚTMUTATÓ ÖNKORMÁNYZATOKNAK A LIFE COOL ZONE PROJEKTBN	10
ÚJRA MEGYÉK ÉS KORMÁNYPEGBÍZOTTAK LESZNEK A KÖZIGAZGATÁSBAN	11
FOLYTATÓDIK AZ EGYEZTETÉS AZ ÖNKORMÁNYZATOKKAL	11
A KÖZMUNKA A KISTELEPÜLÉSEK MŰKÖDÉSÉNEK RÉSZÉVÉ VÁLT	12
ORSZÁGOS SZINTEN JÁRHA EL KÖRNYEZETVÉDELMI ÜGYEKBN AZ ÚJ FŐHATÓSÁG	13
A KLÍMAVÁLTOZÁSHOZ ALKALMAZKODIK A FÁSÍTÁSI PROGRAM	14
OKTÓBERBN ÚJRA JÖN A TESZEDD! HULLADÉKGÝŰJTÉSI AKCIÓ	15
CSAKNEM 30 EZER DIÁK VETT RÉSZT IDÉN A NYÁRI DIÁKMUNKA PROGRAMBN	16
A KORSZERŐ SZENNYVÍZTISZTÍTÁS SZEREPE A VÍZHÁZTARTÁSBAN	17
SZÉKESFEHÉRVÁR VEZETI A MEGYESZÉKHELYEK RANGSORÁT	19
JÓL HALADNAK A VÁRMEGYEI FOGLALKOZTATÁSI-GAZDASÁGFEJLESZTÉSI PAKTUMOK.....	20
FENNTARTHAÓ VÁROSFEJLESZTÉS AZ ÉLHETŐBB, ZÖLDEBB ÉS VERSENYKÉPESEBB VÁROSOKÉRT	21
KÖZELEG A FÜTÉSI SZEZON	22
HAMAROSAN ÚJRA RÓKAVAKCINÁZÁS.....	23
GYALOGLÓ HÍREK – Október a gyaloglás hónapja – mozdítsuk meg együtt a helyi közösségeket!	26
ÁSZ JELENTÉSEK	28
HELYI KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁT ÉRINTŐ VIZSGÁLAT	28
HELYI IPARŰZÉSI ADÓBEVÉTELEK FELHASZNÁLÁSÁNAK VIZSGÁLATA	28
KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT LAKÁSGAZDÁLKODÁSÁNAK ELLENÖRZÉSE	28
FIGYELMÉBE AJÁNLJUK.....	29
VÁLOGATÁS A LECHNER TUDÁSKÖZPONT ANYAGAI KÖZŰL	29
PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK	30
DUPLA ÖSSZEGŰ, 10 MILLIÁRD FORINTOS KERETÖSSZEGGEL JÖN A SZOCIÁLIS TÜZELŐANYAG PROGRAM	30
INDUL A SZENT ISTVÁN VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM	30
HÁROMMILLIÁRDOS ALAP AZ AZBESZTTTEL ÉRINTETT TELEPÜLÉSEKNEK	32
MEGJELENT A BURSA HUNGARICA FELSŐOKTATÁSI ÖNKORMÁNYZATI ÖSZTÖNDÍJRENDSZER 2027. ÉVI PÁLYÁZATI FORDULÓJÁNAK KIÍRÁSA	32
TÍZMILLIÓ EURÓS CIVIL PÁLYÁZATI PROGRAM INDULT	33
KERÉKPÁROSBARÁT CÍMRE PÁLYÁZHATNAK TELEPÜLÉSEK, MUNKAHELYEK ÉS KÖZINTÉZMÉNYEK	33
PÁLYÁZATI HÍREK	34



SZERKESZTŐI ROVAT

Új államtitkár felel az önkormányzatokért

Augusztus 29-ei hatállyal a köztársasági elnök, a miniszterelnök javaslatára új államtitkárt nevezett ki a Vidék- és Településfejlesztési Minisztériumba.

Dr. Hoffman István a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium önkormányzatokért felelős államtitkára.

Jogász, egyetemi tanár, a helyi önkormányzatok és a közigazgatás működésének nemzetközileg is elismert szakértője. Egyetemi tanulmányait az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végezte, ahol 2004-ben summa cum laude minősítéssel szerzett jogász diplomát. 2008-ban PhD-fokozatot szerzett summa cum laude minősítéssel „A kistérségek helye a magyar közigazgatási rendszerben” című értekezésével, 2014-ben habilitált, majd 2023-ban elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia doktora (DSc) címet.

PhD hallgatóként a szociális ügyekért felelős minisztériumban is dolgozott köztisztviselőként, 2009 óta az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara Közigazgatási Jogi Tanszékének oktatója, 2019 óta egyetemi tanára. Emellett 2020 óta a lengyelországi lublini Maria Curie-Skłodowska Egyetem részfoglalkozású rendkívüli egyetemi tanára is.

Szakmai érdeklődésének középpontjában a helyi önkormányzatok működése, a közszolgáltatások szervezése, a szociális jog és igazgatás, a területfejlesztési jog, valamint a modern államszervezés és közszolgáltatás-fejlesztés kérdései állnak. Több mint négyszáz magyar és idegen nyelvű tudományos publikáció szerzője, emellett az önkormányzati és közigazgatási jog területén a jogalkalmazói gyakorlatban is széles körben használt nagykommentárok és kézikönyvek szerzője.

Pályafutása során jelentős tapasztalatokat szerzett a kormányzati igazgatásban, a minisztériumi munkában, a tudományos kutatásban és a felsőoktatásban egyaránt. 2025 óta tagja a European Group for Public Administration (EGPA) Vezető Bizottságának (Steering Committee), amely Európa egyik legjelentősebb közigazgatás-tudományi szervezetének irányító testülete. Emellett aktív szerepet vállal a Magyar Tudományos Akadémia közgyűlési és tudományos bizottsági munkájában is.

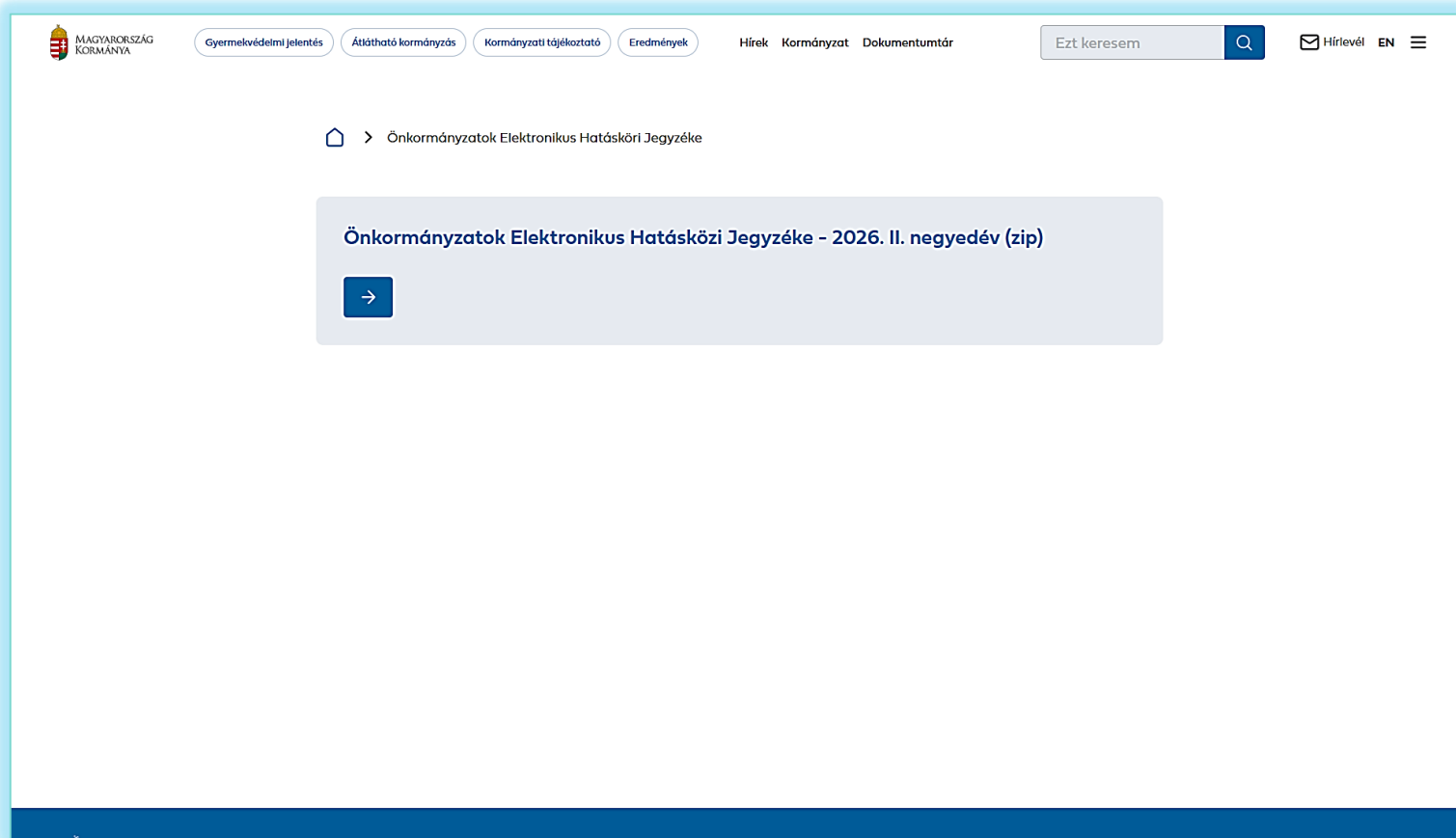
Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu



Elérhető az Önkormányzatok elektronikus hatásköri jegyzéke kiadványunk XXIX. évfolyam 2. száma

Elérhető az Önkormányzatok Elektronikus Hatásköri Jegyzékének **XXIX. évfolyam 2.** (2026. II. negyedévi) **száma**.

A képviselő-testület, a bizottság, a polgármester, a jegyző és az ügyintéző feladat- és hatásköreit ágazatoknak megfelelő bontásban tartalmazó hatásköri jegyzék megtalálható a Kormányportálon (www.kormany.hu) a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium oldalán, a *Szakmai anyagok helyi önkormányzatoknak* rovatban, illetve az alábbi képre kattintva közvetlenül elérhető.



Készítette: Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály



JOGSZABÁLYFIGYELŐ

Igazságügyi ágazat

A jogszabály száma és címe:

2026. évi XLIX. törvény a megye és a kormány megbízott elnevezés alkalmazásával összefüggő egyes törvények módosításáról

A jogszabály lényege:

A jogszabály átvezeti a jogrenden az Alaptörvény 17. módosításával összhangban a megye és a kormány megbízott elnevezés alkalmazásával összefüggő törvénymódosításokat.

Hatálybalépés:

2026. szeptember 12. és más időpontok

Magyar Közlönyben való megjelenés:

2026. évi 131. szám, 4388. o.
(2026. szeptember 11.)

Lezárva: 2026. szeptember 21.

A jogszabályok tervezetéhez tartozó indokolások nyilvánosságát a Magyar Közlöny mellékleteként, önálló sorozatban megjelenő Indokolások Tára biztosítja. Az egyes jogszabályok, valamint a hozzájuk tartozó indoklások megjelenése nincs összhangban. A megjelölt indoklások elérhetők a magyarkozlony.hu, valamint a **Nemzeti Jogszabálytár** oldalain.

Összeállította: Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály



A KÚRIA HELYI ÖNKORMÁNYZATOKAT ÉRINTŐ DÖNTÉSEI

Az ügy tárgya: Helyi építési szabályzat – változtatási tilalom

Az ügy száma: Köf.5014/2026/6.

A döntés elvi tartalma: [32] A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (Méptv.) alapján változtatási tilalom az érintett területre a helyi építési szabályzat készítésének időszakára annak hatálybalépéséig, de legfeljebb három évre rendelhető el. A változtatási tilalom önkormányzati rendelettel történő ismételt elrendelése ugyanazon területre sérti a Méptv. 85-86.§-ait.

Az indítvány lényege: [1] A Törvényszék (indítványozó bíróság) előtt folyamatban lévő közigazgatási per felperese adásvétel útján szerezte meg az ügybe érintett település belterületén bejegyzett kizárólagos tulajdonjogát. A perbeli ingatlan változtatási tilalommal érintett.

[2] Az ügyben érintett önkormányzat a változtatási tilalom elrendeléséről első alkalommal az Önkormányzat Közgyűlésének a változtatási tilalom elrendeléséről szóló önkormányzati rendelet módosításáról szóló önkormányzati rendeletének (Ör1.) elfogadásával döntött. A felperes tulajdonszerzésének idején hatályban lévő, az Önkormányzata Közgyűlésének a változtatási tilalom elrendeléséről szóló önkormányzati rendelete (Ör2.) továbbra is fenntartotta a tilalmat a területre vonatkozó szabályozási terv készítésének időszakára.

[3] A közigazgatási per felperese településképi bejelentési eljárás iránti kérelmet terjesztett elő a perbeli ingatlanon meglévő épület rendeltetési mód megváltoztatására és a meglévő épület homlokzati felújítására vonatkozóan.

[4] Az önkormányzat polgármestere (elsőfokú hatóság) határozatában a rendeltetési mód változtatást és a homlokzati felújítással járó építési tevékenységet megtiltotta.

A döntés indoklása szerint az ingatlan az Ör2. alapján változtatási tilalommal érintett területen fekszik, amelyen – a jogszabályban meghatározott kivételektől eltekintve – tilos telket alakítani, új építményt létesíteni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, elbontani, továbbá bármilyen olyan értéknövelő változtatást végrehajtani, amely nem tartozik építésügyi hatósági engedélyhez kötött tevékenység körébe.

[5] Az elsőfokú hatóság határozatával szemben a felperes fellebbezéssel élt. Az önkormányzat Közgyűlése (másodfokú hatóság) határozatában a fellebbezést elutasította, egyben az elsőfokú döntést helybenhagyta. A határozat szerint az elsőfokú hatóság helytállóan állapította meg, hogy a perbeli ingatlan változtatási tilalom alatt áll, így a Méptv. 86. § (4) bekezdése alapján jogszerűen utasította el a felperes kérelmét. A változtatási tilalom elrendelése először a 10/2022. (IV.29.) számú önkormányzati rendelettel történt, míg a tulajdonszerzés időpontjában az Ör2. volt hatályban. Kifejtette, hogy a vonatkozó önkormányzati rendeletek hatályba lépésénél az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) volt hatályban. Idézte az Étv. 20. § (1), (3) bekezdéseit és kifejtette, hogy az érintettek tájékoztatása megtörtént, az önkormányzati rendeletek elérhetőek a város honlapján, illetve a Nemzeti Jogszabálytárban is. A perbeli ingatlan a megvásárlása idején már változtatási tilalommal érintett volt, amely tényről mind az eladó, mind a vevő információt szerezhetett.

[6] A másodfokú döntéssel szemben a felperes keresetet terjesztett elő, melyben az alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését és az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Álláspontja szerint a határozatok sértik a Magyarország Alaptörvényének XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdon feletti rendelkezési jogát. Kiemelte, hogy a 2024. szeptember 30. napjáig hatályban volt Étv. 21. § (2) bekezdése és a 2024. október 1. napjától hatályos Méptv. 86. § (2) bekezdése szerint a változtatási tilalom elrendelése a tulajdon feletti rendelkezési jogot legfeljebb három évre korlátozhatja.

Részlet az indoklásból: [17] A Kúria Önkormányzati Tanácsának jelen normakontroll eljárás keretében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az Ör2. 1. számú melléklete 7. pontjának az ingatlant érintő változtatási tilalmat elrendelő rendelkezése más jogszabályba ütközött-e.

[22] A Kúria Önkormányzati Tanácsának a változtatási tilalom elrendelésével kapcsolatos Étv. -beli szabályok értelmezésével kapcsolatos álláspontja, hogy a helyi önkormányzat számára az Étv. 21. §-ában adott felhatalmazás a szabályozott változtatási tilalom normatív előírására szól, nem pedig a változtatási tilalom intézménye tartalmának további részletszabályozására. Az Étv. korlátait meghaladó helyi szabályozás törvénysértő. Az Étv. alapján változtatási tilalom a szükséges időtartamra rendelhető el, mely legfeljebb az elrendeléstől számított 3 évig állhat fenn az érintett ingatlanokon még abban az esetben is, amennyiben a helyi építési szabályzat felülvizsgálata ezen időtartamon belül nem fejeződött be. A változtatási tilalom három év elteltével külön rendelkezés nélkül, ex lege megszűnik. A változtatási tilalom önkormányzati rendelettel történő ismételt elrendelésére ugyanazon terület vonatkozásában akár különböző, akár a korábbival megegyező célból nincs törvényes lehetőség.

[25] A Kúria Önkormányzati Tanácsának követett gyakorlata szerint az önkormányzati rendeletek, illetve normatív határozatok absztrakt törvényességi vizsgálata során az önkormányzati rendeletet (határozatot) mindig a hatályos törvényekhez és a hatályos más jogszabályokhoz kell mérni.

[26] A 2024. október 1. napjától hatályos Méptv. 86. § (1)-(2) bekezdései szinte változatlan formában tartalmazzák a korábbi Étv. 21. § (1)-(2) bekezdéseinek szabályait, így az indítványozó bíróság is helyesen hivatkozott arra, hogy a változtatási tilalom három év elteltével külön rendelkezés nélkül, ex lege megszűnik. Azaz a Méptv. 85-86.§-ai alapján a változtatási tilalom önkormányzati rendelettel történő ismételt elrendelésére ugyanazon terület vonatkozásában nincs törvényes lehetőség, az ilyen rendelkezés jogszabálysértő.

[27] A Kúria Önkormányzati Tanácsa hangsúlyozza, hogy a szükséges időtartam végső időpontjaként [ahogyan 2024. október 1. napját megelőzően az Étv.] a Méptv. 86. § (1) bekezdése az elrendeléstől számított 3 évet jelöli meg, mely arra az esetre is vonatkozik, amennyiben a területre vonatkozó szabályozási terv felülvizsgálata még nem fejeződött be. A Méptv. 86. § (2) bekezdése [ahogyan 2024. október 1. napját megelőzően az Étv. 21. § (2) bekezdése] kifejezetten előírja, hogy a változtatási tilalom – ha az azt elrendelő önkormányzati rendelet rövidebb időről nem rendelkezik – három év elteltével külön rendelkezés nélkül megszűnik. Ennek következtében a változtatási tilalom korábbival megegyező ok miatti ismételt elrendelésére önmagában a Méptv. normaszövege folytán sincs lehetőség.

[28] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az önkormányzat a közigazgatási perben érintett ingatlan vonatkozásában a változtatási tilalom elrendeléséről az Ör1. elfogadásával döntött, amely 2022. április 30. napjától lépett hatályba, s amelyet az Ör2. továbbra is fenntartott. Márpedig a Méptv. 86. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint a változtatási tilalom megszűnését követő két éven belül a változtatási tilalommal érintett területre, építési telekre vagy telekre változtatási, valamint telekalakítási és építési tilalmat nem lehet elrendelni.

[29] Az indítvány beérkezését követően az önkormányzat a módosította az Ör2.-t, többek között hatályon kívül helyezve az 1. számú mellékletének 7. pontján belül a közigazgatási perrel érintett ingatlanra a változtatási tilalmat, így az 2026. június 27. napjától összhangba került a Méptv. 86. § (2) bekezdésével.

[30] Mindezekre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör2. 1. számú mellékletének 7. pontján belül a közigazgatási perrel érintett ingatlanra változtatási tilalmat elrendelő rendelkezése a Méptv. 86. § (2) bekezdésébe ütközött 2025. április 30. napjától 2026. június 26. napjáig.

[31] Jelen eljárás bírói kezdeményezés alapján indult. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 147. § (1) bekezdése értelmében, ha a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapítja, hogy valamely önkormányzati rendelet vagy rendelkezés más jogszabályba ütközött, az érintett rendelkezés nem alkalmazható az indítványozó bíróság előtt folyamatban lévő ügyben. A Kúria Önkormányzati Tanácsa erre tekintettel jelen eljárás keretében megállapította, hogy e rendelkezés – a Kp. 147. § (1) bekezdés alkalmazásával – a Törvényszék előtt folyamatban lévő egyedi ügyben nem alkalmazható.

Alkalmazott jogszabályok: Magyarország Alaptörvénye;

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény;

A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény.

Az ügy tárgya: Zárszámadás rendeletalkotási kötelezettség

Az ügy száma: [Köm.5028/2026/4.](#)

A döntés elvi tartalma: [18] A zárszámadási rendelet megalkotása az önkormányzat törvényes működéséhez elengedhetetlen. Ennek hiányában a kormányhivatal indítványára az Önkormányzati Tanács kötelezi a képviselő-testületet a jogalkotási kötelezettsége teljesítésére.

Az indítvány lényege: [1] A Kormányhivatal (indítványozó) a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 134. § (1) bekezdése alapján törvényességi felhívást bocsátott ki az ügyben érintett település önkormányzat képviselő-testületének címezve. Ebben megállapította, hogy az önkormányzat nem tett eleget az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 91. § (1) bekezdése, továbbá a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (Hatásköri törvény) 138. § (1) bekezdés k) pontja szerinti jogalkotási kötelezettségének, mivel 2026. május 31. napjáig nem fogadta el a 2025. évről szóló zárszámadási rendeletét.

[2] A törvényességi felhívás rögzítette, hogy a képviselő-testület a 2026. május 31. napján megtartott ülésén napirendre vette a 2025. évi zárszámadás elfogadását, de a rendelet-tervezetet nem fogadta el, majd a 2026. június 29. napján megtartott ülésén ismét napirendre vette a zárszámadási rendelet elfogadásának kérdését, de ezen az ülésen sem alkotta meg a zárszámadási rendeletet. Erre figyelemmel az indítványozó az önkormányzat jogalkotási kötelezettség elmulasztásában megnyilvánuló törvénysértését állapította meg.

[3] A törvényességi felhívásban megadott határidő 2026. augusztus 16. napján eredménytelenül lejárt. A polgármester 2026. augusztus 17. napján kelt levelében arról tájékoztatta az indítványozót, hogy a képviselő-testület a 2025. évi zárszámadásról szóló rendeletet nem fogadta el.

[4] Mivel a törvényességi felhívás nem vezetett eredményre, így ezt követően az indítványozó a Möt. 137. § (1) bekezdése, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 12. § (3) bekezdés c) pontja alapján indítvánnyal fordult a Kúria Önkormányzati Tanácsához, a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítása végett.

Részlet az indoklásból: [10] A Hatásköri törvény 138. § (1) bekezdés k) pontja értelmében a képviselő-testület gazdálkodási feladata és hatásköre, hogy „elfogadja a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót (zárszámadás), ennek keretében elfogadja a normatív költségvetési hozzájárulásoknak a költségvetési törvény előírása szerinti elszámolását”.

[11] Az Áht. 91. § (1) bekezdése szerint „A helyi önkormányzat költségvetésének végrehajtására vonatkozó zárszámadási rendelet tervezetét a jegyző készíti elő és a polgármester terjeszti a képviselő-testület elé úgy, hogy az a képviselő-testület elé terjesztését követő harminc napon belül, de legkésőbb a költségvetési évet követő ötödik hónap utolsó napjáig hatályba lépjen. A zárszámadási rendelet tervezetével együtt a képviselő-testület részére tájékoztatásul be kell nyújtani a kincstár 68/B. § szerinti ellenőrzése keretében a helyi önkormányzat éves költségvetési beszámolójával kapcsolatosan elkészített jelentését”.

[12] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köm.5.060/2013/5., Köm.5.023/2018/3., Köm.5.020/2023/7. számú határozataiban elvi élel rögzítette, hogy a helyi önkormányzatok költségvetése az államháztartás rendszerébe tartozik, annak részét alkotja. Az Áht. pedig kötelezően előírja, hogy az önkormányzatok költségvetését, valamint a költségvetés végrehajtására vonatkozó zárszámadást önkormányzati rendeletben kell megállapítani. Az Áht. tehát a szóban forgó tárgykörök tekintetében egyértelműen szabályozási kötelezettséget határoz meg. Az önkormányzatok szabályozási autonómiája nem terjed addig, hogy a zárszámadási rendelet megalkotására vonatkozó törvényi kötelezettségét mellőzze. Az önkormányzat a törvény által kötelezően meghatározott feladat- és hatáskörében köteles eljárni, s ez vonatkozik a jogalkotási kötelezettségére is.

[13] A Hatásköri törvény 138. § (1) bekezdés k) pontja szerint a zárszámadási rendelet keretében kell elfogadni a normatív költségvetési hozzájárulásoknak a költségvetési törvény előírása szerinti elszámolását. Mindez az önkormányzati működés transzparenciája szempontjából elengedhetetlen, amellet, hogy a normatív költségvetési hozzájárulások felhasználása nélkül a település működtetése veszélybe kerül. Tehát mind a költségvetési, mind a zárszámadási rendelet megalkotása az önkormányzati működés – és így a lakosság közszolgáltatásokhoz való hozzáférése, ellátása – szempontjából alapvető jogalkotási kötelezettsége a helyi képviselő-testületeknek.

[14] A Kúria rámutat, hogy az Alaptörvénnyel ellentétes helyzetet eredményez, ha a képviselő-testület nem vagy nem megfelelően működik, hiszen így az önkormányzat nem tudja ellátni Alaptörvényben foglalt, a helyi közügyek intézésében megjelölt feladatát. A zárszámadási rendelet megalkotása az önkormányzat törvényes működéséhez elengedhetetlen.

[15] A Kp. 149. § (1) bekezdése szerint „Ha a Kúria megállapítja, hogy a helyi önkormányzat a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, határozatában határidő tűzésével elrendeli, hogy a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettségének tegyen eleget”.

[16] A fentiek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy Zebegény Község Önkormányzata Képviselő-testülete törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, mivel nem alkotta meg a 2025. évi zárszámadásról szóló önkormányzati rendeletét. A Kúria a Kp. 149. § (1) bekezdése alapján felhívta az önkormányzatot, hogy jogalkotási kötelezettségének 2026. október 31. napjáig tegyen eleget.

[17] Ha az önkormányzat a rendeletalkotási kötelezettségének a Kúria által meghatározott időpontig nem tesz eleget, az Alaptörvény 32. cikk (5) bekezdése és a Kp. 150. § (1) bekezdése szerint egy újabb eljárásban, a fővárosi / vármegyei kormányhivatal kezdeményezésére elrendelheti, hogy a mulasztás orvoslásához szükséges önkormányzati rendeletet a helyi önkormányzat nevében a fővárosi / vármegyei kormányhivatal vezetője alkossa meg.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény;

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény;

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény;

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény.

Összeállította: Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály



ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA

AZ ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSÁNAK HIVATALA KÖZLEMÉNYE

Közlemény a helyi önazonosság védelméről szóló helyi önkormányzati jogalkotással kapcsolatban kiadott jelentésről

(Ügyszám: AJB-619/2026.)

A helyi önazonosság védelméről szóló helyi önkormányzati jogalkotás során jelentkező problémákkal összefüggésben adott ki jelentést az alapvető jogok biztosa. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a helyi önkormányzati jogalkotással összefüggésben fennáll a pontosan meg nem határozható számú személy alapvető jogai sérelmének a közvetlen veszélye és az egyes alapvető jogok alaptörvényellenes korlátozása. A vizsgálat az alapvető jogokkal – így különösen az emberi méltósághoz való joggal, a törvény előtti egyenlőség követelményével, a nemzetiségi jogok biztosításának kötelezettségével, valamint a diszkrimináció tilalmával – kapcsolatos visszásságot tárt fel. Az alapvető jogok biztosa jelentésében az alapvető jogokkal kapcsolatban megállapított visszásság orvoslása és jövőbeli megelőzése érdekében intézkedések megtételére vonatkozó javaslatokat fogalmazott meg az igazságügyi miniszter és a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős vidék- és településfejlesztési miniszter részére.

Magyarország Alaptörvényének tizenötödik módosítása elismeri a helyi közösségek önazonossághoz való jogát. A helyi önkormányzatok számára elérhető konkrét jogvédelmi eszközöket a jogalkotó (az Alaptörvény alapján) a helyi önazonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvényben határozza (a továbbiakban: Hövtv.) meg. E törvény 2025. július 1-jétől felhatalmazza a települési – a fővárosban a kerületi – önkormányzatok képviselő-testületét, hogy önkormányzati rendeletben jogvédelmi eszköz alkalmazását vezessék be, és meghatározzák az adott településre való betelepülés feltételeit.

A törvény felhatalmazásával élve a helyi önkormányzatok nagy számban alkották meg a helyi önazonosság védelméről szóló rendeletüket. Az alapvető jogok biztosához érkezett beadványok, jelzések arra hívták fel a figyelmet, hogy számos településen ezeknek a jogvédelmi eszközöknek a rendeleti szabályozása túlmutathat azokon a kereteken, amelyek között a helyi közösségek a helyi önazonosság védelmére irányuló törekvése az Alaptörvény hatályos rendelkezéseire figyelemmel legitimnek tekinthető. A Hövtv. a helyi önkormányzati képviselő-testületek döntési jogkörébe utalja, hogy kívánnak-e élni a helyi önazonosság védelmének jogi eszközeivel vagy sem.

A jelentés összességében megállapította, hogy a helyi önkormányzati jogalkotással összefüggésben fennáll egyes alapvető jogok alaptörvényellenes korlátozásának, pontosan meg nem határozható számú személy alapvető jogai sérelmének a közvetlen veszélye, amely az alapvető jogokkal – így különösen az emberi méltósághoz való joggal, a törvény előtti egyenlőség követelményével, a nemzetiségi jogok biztosításának kötelezettségével, valamint a diszkrimináció tilalmával – kapcsolatos visszásságként értékelhető.

A jelentés az alábbi hivatkozáson olvasható:

[AJB-619/2026.](#)

Forrás: www.ajbh.hu (2026. június. 17.)

JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK

Továbbfejlesztett részvételi döntéshozatali útmutató önkormányzatoknak a LIFE COOL ZONE projektben

Co-funded by
the European UnionTovábbfejlesztett részvételi döntéshozatali útmutató
önkormányzatoknak a LIFE COOL ZONE projektben

Elkészült a LIFE COOL ZONE projekt továbbfejlesztett részvételi döntéshozatali módszertana (Upgraded Participatory Decision-Making Methodology – PDMA). A dokumentum az Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály által koordinált LIFE LOGOS 4 WATERS projekt tapasztalataira építve gyakorlati útmutatást ad az önkormányzatoknak egyéb helyi szereplők bevonására a klímaalkalmazkodással, különös tekintettel a városi hőszigetethatás csökkentésével kapcsolatos tervezési és részvételi döntéshozatali folyamatokba.

A LIFE COOL ZONE projekt célja, hogy **Debrecen és Nagyvárad funkcionális várostérségében** olyan együttműködési és alkalmazkodási megoldásokat dolgozzon ki, amelyek segítik a **hőhullámok és ezáltal a városi hőszigetethatás kezelését**. A projekt egyik fontos eleme **két funkcionális várostérség (FUA) szintű Együttműködési Fórum létrehozása**, ahol a térség önkormányzatai, szakértői, szolgáltatói és más érintettek közösen értékelhetik a problémákat, a lehetséges beavatkozásokat és azok prioritását. A most elkészült módszertan ehhez ad egységes, mégis rugalmas keretet, ami a LIFE COOL ZONE projekten kívül is teljes egészében használható más, hasonló jellegű tervezési és részvételi döntéshozatali folyamatok előkészítéséhez. A dokumentum bemutatja a részvételi döntéshozatal alapelveit, valamint annak könnyen használható elemzési és döntéstámogató eszközeit. Az **önkormányzatok a módszertan segítségével strukturáltabban vonhatják be a különböző érdekelt feleket, például a szomszédos önkormányzatokat, a lakosságot, a helyi intézményeket, vállalkozásokat, közműszolgáltatókat és más szakmai szereplőket a tervezésbe**. Ez hozzájárulhat ahhoz, hogy a döntések jobban épüljenek a helyi tudásra, szélesebb támogatottságot élvezzenek, és a rendelkezésre álló erőforrásokat ezáltal célozottabban lehessen felhasználni.

A PDMA-megközelítés különösen fontos lehet olyan **összetett kihívások kezelésében, mint a hőhullámok és a városi hőszigetethatás**, amelyek nem állnak meg a közigazgatási határoknál. Az elmúlt időszak tapasztalatai is egyértelműen rámutattak arra, hogy ezek a jelenségek jelentős **hatással vannak a lakosság egészségére, a gazdaságra és környezetre nézve is**. Éppen ezért a módszertant valamennyi önkormányzat figyelmébe ajánljuk, hiszen az ilyen összetett kihívásokra a **leghatékonyabb válaszok összehangolt, térségi szintű együttműködéssel és közös gondolkodással alakíthatók ki**.

A módszertan egyelőre angol nyelven érhető el, de hamarosan készül belőle rövidebb, magyar nyelvű kivonat is.

Amennyiben többe szeretne megtudni a városi hőszigetethatásról, és a funkcionális várostérségekről, kövesse a LIFE COOL ZONE projektünket [Facebookon](#), [Instagramon](#) és [LinkedIn-en](#).

Az útmutató elérhetősége:

https://drive.google.com/file/d/1hQixktlFMN_SFnxBf_YNb7nzVZ9cbqQ2/view?usp=sharing

Készítette: Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály

Újra megyék és kormány megbízottak lesznek a közigazgatásban

Döntött az Országgyűlés: vége a főispánok korának. A történelmi kifejezések helyett októbertől újra megyéknek hívják a megyéket, és kormány megbízottnak a kormány megbízottakat.

Az előző kormány még 2022-ben nevezte át a megyéket vármegyékre, a kormány megbízottakat pedig főispánokra. A kormány szerint viszont ezek a kifejezések szimbolikus korlátot jelentenek a modern közigazgatási és önkormányzati törekvések előtt. Ezért az Alaptörvény 17. módosítása során a kormány kezdeményezte, hogy a vármegyéket ismét megyének nevezzék, a fővárosi és megyei kormányhivatalok vezetőit pedig főispánok helyett újra kormány megbízottnak hívják.

“A modern közigazgatás dolga az, hogy tisztességesen, magas színvonalon és minden magyar embert egyformán szolgáljon. Ez fog tekintélyt adni, nem a történelmi díszlet” – indokolta a névváltoztatást júliusban Magyar Péter miniszterelnök.

A megszavazott törvény szerint módosítják az összes érintett jogszabály azon pontjait, ahol említésre kerül a két kifejezés. A névváltozás nem érinti a területi közigazgatás szervezetrendszerét, feladat- és hatásköreit. A módosítások után így egységes, közérthető és korszerű lesz a fogalomhasználat az ügyintézés és szabályozás során.

A változásokról indított társadalmi egyeztetés [hatásvizsgálati lapja](#) szerint a névcserék 577 millió forintos kiadást jelentenek a költségvetésnek. A régi-új megnevezések a legtöbb törvényben 2026. október 1-jétől lesznek hatályosak, ez alól csak a jogi személyek nyilvántartásáról szóló 2025. évi LIX. törvény a kivétel – ott a vármegyéket 2027. január 1-jével nevezik át megyékké.

Forrás: www.kormany.hu (Magyarország Kormánya)

Folytatódik az egyeztetés az önkormányzatokkal

Megkezdődött a kormány és az önkormányzati szövetségek közötti érdemi egyeztetés. A szolidaritási hozzájárulás rendszerében idén még nem várható átfogó változás, de a pénzügyi nehézségekkel küzdő települések egyedi segítséget kaphatnak.

Az Önkormányzatok Nemzeti Együttműködési Tanácsának ülésén a települési finanszírozás, a szolidaritási hozzájárulás, a 2027-es költségvetés és az önkormányzati rendszer jövője is napirendre került.

Karácsony Gergely főpolgármester szerint a tárgyalás konstruktív volt, ugyanakkor a szolidaritási hozzájárulás rendszere 2026-ban várhatóan már nem változik. Az önkormányzati oldal korábban a hozzájárulás 25 százalékos csökkentését javasolta.

A Pénzügyminisztérium ugyanakkor nyitottnak mutatkozott arra, hogy az év közben súlyos működési nehézségekkel szembesülő önkormányzatok esetében egyedi megoldásokat keressenek. Ebben szerepet kaphat a költségvetésben létrehozott vis maior tartalék is.

Gémesi György, a Magyar Önkormányzatok Szövetségének elnöke szerint az első találkozón elsősorban az alapokat sikerült lerakni. Rendszerszintű változásra inkább a 2027-es költségvetés kialakításakor lehet esély.

A következő egyeztetést várhatóan októberben tartják, amikor már a jövő évi költségvetés önkormányzatokat érintő számait is részletesebben áttekinthetik. A kormány azt is jelezte, hogy az önkormányzatokat valamilyen formában bevonják az alkotmányozási folyamatba.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

A közmunka a kistépülések működésének részévé vált

Az Állami Számvevőszék szerint a közfoglalkoztatás mára sok kistépülésen nélkülözhetetlenné vált az önkormányzati feladatok ellátásában, miközben egyre kevésbé tölti be eredeti szerepét, vagyis a résztvevők visszavezetését az elsődleges munkaerőpiacra.

Az ÁSZ vizsgálata szerint 2024-ben a közfoglalkoztatottak 63,5 százaléka tartósan a rendszerben maradt, a kisebb településeken pedig különösen magas a közmunkások aránya. Az 1000 fő alatti községekben az önkormányzati foglalkoztatottak csaknem fele, 47,7 százaléka közfoglalkoztatott volt.

A munkaerőpiacra való továbblépés esélye közben jelentősen romlott. Míg 2020-ban a közfoglalkoztatottak 12,9 százaléka jutott vissza az elsődleges munkaerőpiacra, 2025-re ez az arány 6,6 százalékra csökkent. A rendszerből kilépők 58,8 százaléka rövid időn belül ismét közfoglalkoztatott lett.

Az önkormányzatok számára ugyanakkor a közmunka sok helyen a településüzemeltetés, a köztisztaság és a szociális feladatok ellátásának fontos eszköze. A megkérdezett önkormányzatok szerint közfoglalkoztatottak nélkül akár 60 százalékkal is romolhatna a településüzemeltetés színvonala.

2020 és 2024 között az állam összesen 584,4 milliárd forintot fordított közfoglalkoztatásra, ennek 77 százaléka az önkormányzatokhoz, jellemzően a kisebb településekhez került. Az ÁSZ szerint ugyanakkor nincs megfelelő adat arról, hogy a rendszer valójában mekkora megtakarítást vagy hozzáadott értéket jelent az önkormányzati feladatellátásban.

A számvevőszék ezért a közfoglalkoztatási rendszer több elemének újragondolását javasolja, köztük a bérstruktúra, a munkaszervezés és a programok eredményességének mérését.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

Országos szinten járhat el környezetvédelmi ügyekben az új főhatóság

Egy évtized után újra önálló, országos hatáskörű környezetvédelmi főhatóság jön létre. Az Országos Élőkörnyezet-felügyeleti Főhatóság 2027. január 1-jével áll majd fel. Az új hivatal feladatai közt szerepel az akkumulátorgyártáshoz kapcsolódó környezetvédelmi engedélyezés és ellenőrzés is.

A magyar emberek egészsége, a termőföldjeink, a vizeink és a természeti értékeink védelme nem lehet másodlagos. Májusban az önálló Élő Környezetért Felelős Minisztérium létrehozásával a környezetvédelem önálló képviselőt kapott a kormányban, most pedig szintet lép a folyamat az új, önálló környezetvédelmi hatóság létrehozásával.

Magyarországon egy évtizedig nem létezett olyan központi hivatal, melynek küldetése a természeti örökségünk és környezetünk védelme. 2015-ben a területi közigazgatási rendszer átalakításával ugyanis megszűnt az önálló környezetvédelmi hatósági struktúra, helyét pedig átvette egy kettős irányítású rendszer, melyben a területi feladatok jelentős része a vármegyei kormányhivatalokhoz került.

Emiatt a környezetvédelem egy elhanyagolt, sokadrangú területté vált az állam szemében. Holott az éghajlatváltozás következményei évről évre súlyosabbak lettek, az utóbbi években pedig egyre több, az akkumulátorgyártásba bekapcsolódó üzem jelent meg Magyarországon. Az üzemek tevékenysége sok esetben komoly aggályokat keltett a helyben élőkben, a környezetvédelmi rendszer viszont csak gyenge jogosítványokat kapott az üzemek működésének szabályozására.

Ezért a kormány már a hivatalba lépésekor vállalta, hogy a környezetvédelem ismét kiemelt szerepet kap, és hogy véget vet annak a gyakorlatnak, ahol a gazdasági és politikai érdekek felülírhatták a környezetvédelmi szempontokat. Egyetlen beruházás kedvéért sem engedhetünk az itt élők egészségéből és biztonságából.

Országszerte ellenőrzi majd a főhatóság az akkumulátorgyárakat

Az önálló hatóság létrehozásával a kormány helyrehozza és megerősíti a környezetvédelem intézményeit, azok jogszabályi és intézményi rendszerét, óvja a természeti erőforrásokat, és garantálja a szakmai függetlenséget a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásnak.

A tervek szerint az új, önálló Országos Élőkörnyezet-felügyeleti Főhatóság 2027. január 1-jétől kezdi meg működését. Az új Főhatóság fog felelni a legfontosabb környezetvédelmi, természetvédelmi, klímavédelmi, állatvédelmi, vízgazdálkodási, vízvédelmi és erdészeti hatósági feladatokért. Egyik kiemelt feladata pedig az akkumulátorgyártással kapcsolatos környezetvédelmi engedélyezés és felügyelet lesz.

Az új Főhatóság szigorú szakmai alapon, következetesen fogja ellenőrizni a nagy környezeti terheléssel járó ipari üzemeket. A szabályok mindenkire egyformán vonatkoznak: aki Magyarországon gyárat működtet, annak maradéktalanul be kell tartania a magyar és az európai környezetvédelmi előírásokat.

A hivatal feladata lesz az akkumulátorgyártáshoz és az akkumulátorhulladék kezeléséhez kapcsolódó környezetvédelmi engedélyezés, ellenőrzés és szankcionálás az egész országban. Az akkumulátoriparral összefüggő, de nem környezetvédelmi kapcsolódású hatásköröket pedig egy külön erre a célra életre hívott akkumulátoripari hatóság fogja ellátni, a Főhatósággal együttműködve.

Az új főhatóság kezébe pedig erősebb eszközöket ad a kormány: szigorítja a környezetvédelmi jogsértések szankcióit. Így a legsúlyosabb környezetvédelmi szabályszegéseknél 5 milliárd forintos bírságot is ki lehet szabni. Bevezetjük emellett a büntető-törvénykönyvből már ismert három csapás elvét: ha egy vállalat öt éven belül harmadszor is megszegi a környezetvédelmi szabályokat, a bírság legalább a cég éves nettó árbevételének 0,5 százaléka lesz, de legalább 5 millió forint. A hulladékkal kapcsolatos súlyos szabályszegéseknél pedig eltöröljük az eddigi 500 millió forintos bírságplafont.

Az új Országos Élőkörnyezet-felügyeleti Főhatóság létrehozásával a cél egy erős, önálló, országos hatáskörű, felkészült szakemberekkel működő rendszer kialakítása. A kormány ezzel teljesíti azt a vállalását, hogy megerősíti a természeti erőforrásaink védelmét, legyen szó a környezetvédelmi jogszabályokról, az intézményekről, és annak szakmai függetlenségéről.

Forrás: www.kormany.hu (Magyarország Kormánya)

A klímaváltozáshoz alkalmazkodik a fásítási program

Átgondolt fásítási programot indít a kormány, hogy olyan erdőket hozzon létre, amelyek évtizedek múlva is ellenállnak a szárazságnak, megőrzik a vizet és élőhelyet biztosítanak. A program része, hogy vissza nem térítendő támogatást biztosítanak a telepítések ösztönzésére.

Magyarország területének nagyjából egyötöde erdő, Nógrád megyében a legnagyobb az erdők aránya, az Alföldön a legkisebb. Az elmúlt száz évben tudatosan növelték az erdőterületek nagyságát, így gyakorlatilag megduplázták az 1920-ban mért 12%-ot. Ennek köszönhetően az úgynevezett élőfakészlet, azaz az erdők faállományának több mint fele 40 évesnél fiatalabb.

Ezzel a 20 százalékos aránnyal Magyarország az Európai Unióban a kedvezőtlenebb mutatóval rendelkező tagállamok közé tartozik: Lengyelországgal, Romániával, Franciaországgal és Törökországgal esik egy kategóriába. De nemcsak ez indokolja, hogy a kormány fásítási programot indítson.

Vízmegtartás erdőkkel

Az idei aszályos nyár arra figyelmeztet, hogy minden eszközzel javítani kell a környezet vízmegtartó képességét. Az erdők tárolják a nedvességet, a fák gyökérzetükkel megkötik a talajt, mindkét tulajdonság segít a talajerózió és az elsivatagosodás elleni küzdelemben. A fák gyökereikkel elérhetik a talajvízszintet, kipárolgásuk és lombkoronájuk tagoltsága miatt akár csapadékgeneráló hatásuk is lehet.

Az erdő talaja hatékonyan tudja felfogni és a felszín alá szivárogtatni a csapadékkal érkező vizet, ezzel javítva a terület vízmegtartó képességét, lassítva és mérsékelve a vízfolyásokon érkező árhullámokat. A lombkorona és az aljnövényzet árnyékolja a felszínt, így a szikrázó napsütés lassabban tudja kiszáritani a talajt, csökkentve az erdőtüzek esélyét.

Fásítás vissza nem térítendő támogatásból

A kormány új erdőtelepítési és fásítási programot indít, amelyben vissza nem térítendő támogatással ösztönzi a tulajdonosokat, hogy földterületükre erdőket telepítsenek. A támogatás aránya függ az ültetendő fajtáktól, előnyben részesítik a tölgy-, bükk- és más keménylombos erdők ültetését. Ezzel is a klímaváltozáshoz, a melegebb és szárazabb időjáráshoz alakítják a természetes növénytakarót.

Az erdőgazdálkodók szakmai támogatására több milliárd forintot fordít a kormány, hogy segítse a fafajcserét és az invazív fajok visszaszorítását. Az erdők szerkezetének átalakítása javíthatja az aszályal és tűzzel szembeni ellenállást. A program célja, hogy 2030-ra több erdő legyen az országban, több fa a településeken és több zöldfolyosó a tájban.

Forrás: www.kormany.hu (Magyarország Kormánya)

Októberben újra jön a TeSzedd! hulladékgyűjtési akció



Magyarország legnagyobb önkéntes szemétygyűjtési programját idén október 12. és 18. között rendezik meg az Élő Környezetért Felelős Minisztérium támogatásával.

Idén tizennegyedik alkalommal rendezik meg a TeSzedd! hulladékgyűjtési akciót, az önkéntesek jelentkezéséhez már el is indult a regisztráció. Az akció keretében országszerte szerveznek önkéntes csapatokat különböző helyszínek megtisztítására, legyen az erdő, patakpart vagy más közterület.

“Amikor valaki lehajol egy másik ember által eldobott palackért, valójában azt mondja: ez az én utcám, az én erdöm, az én országom, az én otthonom, és én nem akarok szemetet az otthonomba” – írta az akciót bejelentő posztjában Gajdos László élő környezetért felelős miniszter.

A program idén az Élő Környezetért Felelős Minisztérium támogatásával valósul meg, az összegyűjtött hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról pedig a minisztérium segítségével a Nemzeti Energetikai Ügynökség Zrt. gondoskodik.

Az eseményre már elindult a regisztráció, ahol meg lehet adni, hogy a jelentkező szemétszedő önkéntesként, vagy koordinátorként szeretne csatlakozni a programhoz. Az akció önkéntes jellegét emelte ki Gajdos László miniszter is: “A szemétszedés furcsa módon összehozza az embereket: néhány óra alatt egy rakás idegenből csapat lesz, a szeméthalombból pedig tiszta terület.”

Fontos, hogy csak olyan hulladék gyűjthető, ami nem veszélyezteti a testi épséget és az egészséget. Így nem gyűjthető többek között építési vagy bontási törmelék, festék, gyógyszer, elektromos és elektronikai berendezés, gumiabroncs vagy például zöldhulladék. Ezeken kívül viszont gyűjthető bármilyen, elsősorban háztartási hulladék, ami kézzel, kesztyűben biztonságosan szedhető, zsákban elhelyezhető és elszállítható.

A TeSzedd! akcióban részt vehetnek iskolák és más oktatási intézmények is, az erre való jelentkezést megtalálják [a szervezők honlapján](#). Az önkéntes szemétszedés keretében pedig a diákok közösségi szolgálatot is végezhetnek, az oktatási intézmény döntésétől függően 5 vagy 8 órát teljesítve az érettségihez szükséges 50 óranyi kötelező szolgálatból.

A TeSzedd! akció részleteit megtalálja a szelektalok.hu/teszedd oldalon.

Forrás: www.kormany.hu (Magyarország Kormánya)

Csaknem 30 ezer diák vett részt idén a Nyári diákmunka programban

Kimagasló volt az érdeklődés a júliusban újraindított Nyári diákmunka program iránt, amelyben augusztus végéig több mint 29 ezer tanuló vett részt. A fiatalok foglalkoztatására közel 4200 munkáltató nyújtott be nyertes pályázatot, amelyhez a fővárosi és megyei foglalkoztatási osztályok több mint 5,4 milliárd forintot biztosítottak.

Dr. Nádasné dr. Rab Henriett foglalkoztatáspolitikai helyettes államtitkár kiemelte: a diákmunkának a gyakorlatszerzés mellett szocializációs szerepe is van, ami a munkaerőpiac számára mindenképp pozitív hozzáadott értéket hordoz.

Idén júliusban újra elindult a Nyári diákmunka program, amelynek célja a fiatalok munkához jutásának elősegítése, ezáltal a korai munkatapasztalat-szerzés és a jövedelemszerzés lehetőségének biztosítása. Közel 4200 munkáltató nyújtott be nyertes pályázatot a diákok foglalkoztatására, amelyhez a fővárosi és megyei foglalkoztatási osztályok több mint 5,4 milliárd forintot ítétek meg. A támogatásokat önkormányzatok, továbbá egyházi jogi személyek, valamint a mezőgazdaságban, turizmusban, vendéglátásban és erdőgazdálkodásban működő vállalkozások hívhatták le. A programban augusztus végéig több mint 29 ezer diák vett részt.

„Intenzív munka kellett hozzá, hogy a kormányváltás után el tudjanak indulni a diákmunkás pályázatok. Mivel ez egy rendszeresen visszatérő program, volt bennünk kétség, mennyire jó, ha ugyanazok a szereplők lesznek a foglalkoztatók, és esetleg a foglalkoztatottak, mert hozzánk is eljutottak olyan esetek, amikor egy polgármester a fiát vagy az unokáját alkalmazta, akik aztán úgy kaptak fizetést, hogy be se jártak dolgozni. Attól viszont még nem visszaélésszerű a gyakorlat, ha valaki ugyanazt az öt diákot foglalkoztatja, mint előző nyáron” – mondta dr. Nádasné dr. Rab Henriett, hozzátéve: a munkáltatónak is könnyebb, ha nem kell új embereket betanítania, és elképzelhető, hogy például egy strandon a vendégek szívesen látják viszont azokat a diákokat, akiket az előző években már megszerettek.

A foglalkoztatáspolitikai helyettes államtitkár kiemelte: nagyon büszkéek rá, hogy a csúszás ellenére is egy elég nagy létszámú diákközösséget sikerült támogatniuk abban, hogy munkát találjanak, főleg azért, mert jellemzően elsősorban azok vettek részt a programban, akik tanév közben nem dolgoznak. „Lehet, hogy valakinek jók a családi körülményei, de a nyári szünetben szeretne egy kis pénzt keresni, egy fix helyre leszerződve ebben a támogatott időszakban. Ez az opció azért is kedvezőbb, mint a Diákszövetkezet, ahonnan minden héten máshova közvetítik a tanulókat, mert a huzamosabb ideig végzett állandó feladatokban a diákok nagy gyakorlatra tudnak szert tenni.”

A gyakorlatszerzés mellett a diákmunka programnak szocializációs szerepe is van, ami szintén segíti a tanulókat abban, hogy később könnyebben boldoguljanak a munkaerőpiacon. „A fiatalokat meg kell tanítani arra, hogyan lehet tartósan dolgozni, a munkáltatóknak pedig azt, hogy mit kezdjenek a Z generációsokkal, akik már egy picit azért másképp élik meg a munka világát” – emelte ki Dr. Nádasné dr. Rab Henriett, aki szerint ez az edukációs, illetve szocializációs lehetőség mindenképpen pozitív hozzáadott értéket hordoz.

A programban résztvevő diákok több mint 80 százalékát idén nyáron önkormányzatoknál foglalkoztatták, de a turizmus és a vendéglátás területén is közel 5 ezren dolgoztak. A mezőgazdaságban több mint 500, az erdőgazdálkodásban pedig mintegy 70 tanuló kapott munkát. A legnépszerűbb munkakörök az egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású, a takarító és kisegítő, a hivatalsegéd kézbesítő, valamint a konyhai kisegítő FEOR szerinti kategóriába tartoztak. A legtöbb kérelem Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén, Békés, valamint Somogy megyékbe érkezett be.

„Általában az a tapasztalat, hogy a közsférában – főként az önkormányzatoknál – a fiatalok nem túl lelkesen helyezkednek el, mert nehezen élik meg azokat a korlátokat, amelyeket például a kötött munkarend jelent. A kormányváltás egy picit fordított ezen, ha viszont a diákmunka program keretén belül megszokják ezt a környezetet, az hosszabb távon a közsférés foglalkoztatás kérdésében is segíthet, mert megmutatja az önkormányzati munkában is a lehetőségeket. A terv mindenképp az, hogy a diákok foglalkoztatása folytatódjon, mert nagyon fontos, hogy fokozatosan vezessük be őket a munkaerőpiacra. A Nyári diákmunka programot épp ezért a kormány is kiemelten támogatja” – fogalmazott Dr. Nádasné dr. Rab Henriett helyettes államtitkár.

Forrás: www.kormany.hu (Szociális és Családügyi Minisztérium)

A korszerű szennyvíztisztítás szerepe a vízháztartásban

A szennyvíz tisztítása ma már nem csupán műszaki kérdés: a vízkészletek védelme, a fenntartható vízgazdálkodás és a szigorodó uniós előírások egyaránt új megoldásokat sürgetnek. Hol tart Magyarország a korszerű szennyvíztisztításban, mennyire felkészült a szakma az új technológiákra, és milyen jó gyakorlatokat érdemes átvennünk külföldről? – többek között ezekre a kérdésekre adott választ Karches Tamás, az NKE VTK Vízellátási és Csatornázási Tanszékének egyetemi docense.

A szennyvíz, mint válasz az aszályra

A tisztított szennyvíz befogadó vízfolyásba – többnyire folyóba – kerül, ami kimegy az országból, így gyakorlatilag elveszítünk egy nagy vízmennyiséget. Ráadásul többnyire mélységi vízbázist csapolunk, annak van ugyan megújulása, de az egyre növekvő kitermelési ütem megközelítheti, illetve egyes esetekben meg is haladhatja a természetes utánpótlódást, így a vízkészletek hosszú távon csökkennek. A korszerű szennyvíztisztítás éppen itt tud bekapcsolódni: a tisztított vizet nem engedjük el, hanem visszatartjuk és újrahasznosítjuk, egyrészt felszíni hasznosításra, mint például ipari növényke (energiaültetvények) öntözésre, vagy zöldfelületek öntözésére. A felszín alatti hasznosításra pedig régóta létezik az ún. irányított vízutánpótlás.

Természetes szűrés

A MAR (Managed Aquifer Recharge), azaz irányított talajvíz-utánpótlás lényege, hogy a vizet beszivárogtató medencéken vagy kutakon keresztül juttatják a vízadó rétegekbe. Felszíni beszivárogtatás esetén a talaj természetes szűrőként működik: bizonyos szennyeződések visszatart vagy biológiai úton lebont, míg a közvetlen kúton keresztüli betáplálás csak kiváló minőségű, hossza és költséges tisztítási folyamatokon átment vízzel lehetséges, és folyamatos minőségellenőrzést igényel. Erről egyébként nemrég a Környezetvédelmi Minisztérium is kiadott egy állásfoglalást.

Vissza a föld alá? – Csak szigorú feltételekkel

A tisztított szennyvíz Alföld alá történő visszatöltése elvileg lehetséges, de gyakorlatilag nagyon korlátozottan alkalmazható. A hagyományos szennyvíztisztítókból kilépő víz ugyanis további, költséges kezelés nélkül nem alkalmas erre, mert gyógyszermaradványokat, hormonhatású anyagokat, mikroműanyagokat és egyéb mikroszennyezőket tartalmazhat, amelyek kockázatot jelentenek a felszín alatti vízkészletekre – Magyarországon pedig az ivóvíz 95%-a éppen ezekből származik. A Minisztérium szerint is realisabb megoldás a tisztított szennyvíz ellenőrzött felszíni felhasználása (erdősávok, energiaültetvények, városi zöldfelületek öntözése), az EU 2020/741 rendelete által előírt szigorú vízminőségi és monitoring-követelmények betartásával.

Szigorú követelményeknek kell megfelelni

Ahhoz, hogy a tisztított szennyvíz aszályos időszakokban biztonságosan használható legyen, nagyon alaposan meg kell tisztítani: el kell távolítani belőle a kórokozó baktériumokat, a lebegő anyagokat és a szerves szennyezéseket. Az európai szabályok szerint négyféle vízminőségi szint létezik – a legmagasabb tisztaságú víz akár nyersen fogyasztott zöldségek öntözésére is alkalmas, míg az alacsonyabb minőségű csak ipari célokra vagy takarmánynövényekhez használható. Ha a tisztított víz megfelel ezeknek a szigorú követelményeknek, akkor biztonságosan helyettesítheti az ivóvíz-minőségű készleteket öntözésnél, hűtésnél vagy egyéb céloknál.

Jelentős fejlesztésre vár a hazai szennyvíztisztítás

Magyarországon a szennyvíztisztító telepek többsége ma még elsősorban arra koncentrál, hogy teljesítse a hagyományos előírásokat (szerves anyag, nitrogén, foszfor, kórokozók csökkentése) és fenntartsa a meglévő infrastruktúrát. A víz-újrahasznosítás – különösen az aszály idején biztonságosan felhasználható, magas minőségű tisztított víz előállítása – jelenleg nem kiemelt gyakorlat, Magyarország az EU 2020/741 rendeletét csak részben ültette át, és főként a legalacsonyabb, D osztályú víz mezőgazdasági felhasználására fókuszál. A mikroszennyezők eltávolítására szolgáló negyedik tisztítási fokozat kiépítése uniós szinten már követelmény a nagyobb (150 000 LE feletti) telepeknél, de hazai viszonylatban ez még előttünk áll, és jelentős beruházási igénnyel, valamint komoly üzemeltetési kihívásokkal jár. A következő években várhatóan elsősorban arra kell forrásokat, technológiát és szakértelmet biztosítani, hogy néhány nagy telepen megjelenjenek ezek a fejlett tisztítási megoldások (aktív szén, ózon, membrántechnológia), és ehhez kapcsolódva kialakuljon a teljes kockázatkezelési és engedélyezési rendszer. Csak ezután lehet reálisan arról beszélni, hogy a tisztított szennyvíz szélesebb körben, aszályos időszakokban is biztonságosan és bizalommal használható erőforrássá váljon.

Nemzetközi és hazai jó gyakorlatok

A Kanári-szigeteken olyan MAR-technológián alapuló projektek futnak, ahol a tisztítás után (pl. membrán-bioreaktor, fertőtlenítés) mély kutakon vagy talajon keresztüli beszivárogtatással juttatják a regenerált vizet az ivóvízbázisként is használt vízáradó rétegekbe. A cél egyszerre a vízkészlet növelése, a tengervíz-benyomulás megfékezése és az öntözővíz biztosítása, mindezt szigorú nemzeti szabályozás és folyamatos minőségellenőrzés mellett teszik. Malagában a jó gyakorlat inkább a felszíni újrahasznosításra épül: a város és agglomerációjának célja, hogy a fő szennyvíztisztítók tisztított vizét ne a tengerbe engedjék, hanem szinte teljes egészében zöldfelületek öntözésére használják. Már kiépítették az ehhez szükséges, membrántechnológián fertőtlenítési lépéseket alkalmazó szennyvíztisztítási fokozatot. Ezenkívül például a Axarquía Living Lab olyan mezőgazdasági kísérleti tér, ahol valós körülmények között tesztelik és fejlesztik a tisztított szennyvízre épülő öntözést, okosöntözési rendszereket, például az újrahasznosított vizet avokádó- és mangóültetvények öntözésére, tápanyag-visszanyeréssel kombinálva használják. Magyarország számára ez a minta azt üzeni, hogy érdemes először stabil, jó minőségű tercier tisztítást kiépíteni, majd célzottan – például energiaültetvények, ipari növények, városi zöldfelületek – köré fejleszteni az újrahasznosított víz saját vezetékhálózatát és a gazdákkal, önkormányzatokkal közös üzemeltetési modelleket.

Tudás és innováció

Az, hogy Magyarország még nem készült fel teljes mértékben a feladatra, nem azt jelenti, hogy nincs innováció ezen a területen. Léteznek minta szennyvíztelepek, az energia- és anyagvisszanyerésre jó példák, hazai innováció az a tisztítószer, amit a szennyvíziszapból nyerünk vissza. A szakemberek megfelelő tudással rendelkeznek, igény van innovációra, de a forrás szűkös. A jó gyakorlatokat meg kell ismernünk és hazai viszonyokra adaptálnunk. Viszont ez csak egy kis szelete az egész történetnek.

A tisztított szennyvíz a jövő erőforrása

Nagyon valószínű, hogy 10–20 év múlva a korszerű szennyvíztisztítás fontos pillére lesz a hazai aszálykezelésnek, de önmagában nem elég, ha a többi víz- és tájhasználati feladat elmarad. Többek között változtatni kell a tájhasználaton: a vízmegtartó, mozaikos tájszerkezetet, vizes élőhelyek, egykori lápok és mocsarak részleges helyreállítását kell előtérbe helyezni, nem pedig a gyors levezetést. Erősíteni kell a természetes vízmegtartó megoldásokat – kis tározók, záportározók, sekély erdőelöntések, árterek és holtágak vízpótlása –, amelyek egyszerre szolgálnak aszálycsökkentést, ökológiai értékmegőrzést és helyi mikroklima-javítást. Végül a városi vízgazdálkodásban is elengedhetetlen a szemléletváltás: esővíz helyben tartása, zöld infrastruktúra, hőszigetek csökkentése, hogy a települések se „szárítsák ki” tovább a környező tájakat.

Kicsiben is működhet: helyi megoldások a vízhiányra

A konténerizált, decentralizált szennyvíztisztítás ott tud hozzájárulni az aszálykezeléshez, ahol nincs közműves csatornahálózat, de mégis keletkezik szennyvíz – például kisebb falvakban, üdülőterületeken, ipari vagy turisztikai létesítményeknél. Ezek a kisméretű, helyben üzemelő berendezések lehetővé teszik, hogy a szennyvizet a keletkezés helyén tisztítsuk, és – megfelelő utókezelés után – részben visszanyert vízként használjuk öntözésre, locsolásra vagy technológiai célokra, így tehermentesítve az ivóvíz-készleteket. A visszanyert víz mennyisége ugyan általában csekély, és fajlagosan drágább, mint nagy központi rendszerekben, ezért elsősorban lokális jelentőségű megoldás

A víz újrahasznosítása a lefolyónál kezdődik

A lakosság legfontosabb hozzájárulása, hogy megelőzi a szennyvíz szennyezését: amit nagyon nehéz és drága „kiszedni” a vízből, azt eleve ne engedjük bele a rendszerbe. A csatornahasználati etikett része, hogy a vécé és lefolyó nem szemetes: zsírt, olajat, vegyszereket, festéket, oldószereket nem öntünk a lefolyóba, a háztartási kemikáliákból pedig inkább környezetbarát, foszfátszegény, illat- és színezékmentes termékeket választunk stb.

Forrás: www.ludovika.hu (Nemzeti Köszolgálati Egyetem)

Székesfehérvár vezeti a megyeszékhelyek rangsorát

Megjelent a 2026-os Településindex, amely 3154 magyar település fejlettségét hasonlítja össze 53 mutató alapján. A megyeszékhelyek között Székesfehérvár végzett az első helyen, Veszprém és Eger előtt.

Az Egyensúly Intézet által készített rangsor a települések gazdasági, társadalmi, infrastrukturális és életminőségi jellemzőit vizsgálja. A kutatás szerint a nagyobb városok közötti fejlettségi különbségek az elmúlt években mérséklődtek, a kisebb települések között viszont erősödtek.

A megyeszékhelyek élén Székesfehérvár áll, mögötte Veszprém és Eger következik. A 2014 óta eltelt időszakban Miskolc fejlődött a legdinamikusabban ebben a kategóriában.

A 15 ezer főnél népesebb városok között Százhalombatta, Budaörs és Paks került az első három helyre. Az 5 és 15 ezer fő közötti települések rangsorát Balatonfüred vezeti Tiszaújváros és Törökbálint előtt.

Az 5000 fő alatti települések között Felcsút, Hévíz és Tihany végzett az élen. Felcsút 2014 óta 58 helyet javított a rangsorban.

A kutatás arra is felhívja a figyelmet, hogy több gyorsan növekvő agglomerációs településen az infrastruktúra és a közszolgáltatások fejlesztése nem tud lépést tartani a népességnövekedéssel. Ez hosszabb távon az egészségügyi, szociális és kereskedelmi ellátásban is feszültségeket okozhat.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

Jól haladnak a vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési paktumok

Mitől lesz élhetőbb egy város, sikerebb egy álláskereső vagy korszerűbb egy iskola? Az Európai Unió társfinanszírozásával megvalósuló Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) többek között ezekre a kérdésekre ad választ, méghozzá kézzelfogható formában. A program kiemelt Pillér projektjei - a foglalkoztatás bővítésétől a megújuló iskolákon és lakótelepeken át az energiahatékonyabb önkormányzati épületekig - mind azt bizonyítják, hogy az uniós források valódi, hétköznapiakban is érzékelhető változásokat hoznak az ország különböző térségeiben. Segítségükkel olyan értékálló beruházások valósulnak meg, amelyek nemcsak környezettudatosabbá és versenyképesebbé teszik településeinket, de hosszú távon és közvetlenül szolgálják a helyi közösségek életminőségét és esélyegyenlőségét. Ismerje meg a hétről-hétre a TOP Plusz Pillér tématerületeinek projektjeit, amelyek jól szemléltetik a beavatkozások fontosságát és hatásait.

Az Európai Unió társfinanszírozásával megvalósuló Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) egyik kiemelt támogatási területének, a foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködéseknek a célja, hogy a kormányhivatalok és a vármegyei önkormányzatok a helyi munkaerőpiaci kihívásokra összehangolt, a térségi igényeket kielégítő válaszokat adjanak, elősegítsék a foglalkoztatás bővítését, valamint erősítsék a gazdasági szereplők, az önkormányzatok és intézmények közötti együttműködést.

Az előző fejlesztési időszakban a TOP támogatásával több mint 64 ezer ember vehetett részt hasonló munkaerőpiaci programokban, aminek köszönhetően 2023. végéig 36 ezren jutottak álláshoz. A jelenlegi programozási időszakban a TOP Plusz keretében mind a 19 vármegye megvalósít egy-egy foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési paktumot, a támogatott projektek 2024 óta folyamatosan zajlanak.

A 2021-2027-es uniós fejlesztési időszakban a TOP Pluszban a foglalkoztatás-gazdaságfejlesztési együttműködések stratégiai fontosságú fejlesztési területnek, azaz Pillérnek jelölték, majd a területen Pillér projektet is kiválasztottak, hogy ezáltal jobban láthatóvá tegyék a lakosság számára az uniós támogatásokat és az elért eredményeket.

A TOP Plusz Pillér területe a helyi adottságokat figyelembe véve, partnerségekre építve támogatja a gazdasági növekedést és a lakosság életminőségének javítását, hozzájárul a versenyképesebb, alkalmazkodóképesebb helyi gazdaság kialakításához.

Pest vármegyében a Paktum program a több mint 6,2 milliárd forintos támogatást nyert TOP_Plusz-3.1.1-21-PT1-2022-00001 azonosítószámú „Pest vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” Pillér projekt keretében valósul meg, mely kiemelten támogatja a munkaerőpiacra belépni vagy visszatérni kívánó álláskeresőket és inaktív személyeket, különös figyelemmel a hátrányos helyzetű csoportokra, leginkább a kevésbé fejlett, alacsonyabb foglalkoztatású járásokban.

A projekt részeként bértámogatások, képzések, készségfejlesztő programok, vállalkozóvá válást segítő támogatások és személyre szabott munkaerőpiaci szolgáltatások segítik a célcsoportok elhelyezkedését és a vállalkozások munkaerőigényeinek kielégítését. Kiemelt cél a munkaerőpiac bővítése, a munkaerő kereslet és kínálat összehangolása, valamint a foglalkoztatás javítása. A Pest vármegyei Paktum a térség meghatározó és érintett szereplőinek együttműködésére épül. A partnerség célja, hogy a fejlesztések összehangolják a helyi gazdasági igényeket és a munkaerőpiaci lehetőségeket, hosszú távon támogassák a foglalkoztatás növelését, a munkaerő helyben tartását, az inaktív lakosság aktivizálását, valamint a vállalkozások fejlődését.

A projekt megvalósítása ütemezetten halad. A foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési együttműködések mellett folyamatosan bővülnek az elérhető munkaerőpiaci programok és képzések is. A célcsoportokat a valós munkaerőpiaci igényekhez igazították, különös figyelmet fordítva az ötven év felettiekre, az inaktívakra, az alacsony végzettségűekre, a kisgyermekes szülőkre és a közlekedési nehézségekkel küzdőkre. A képzések jelentős érdeklődés mellett zajlanak, 187 Pest vármegyei település bevonásával biztosítva a résztvevők minél szélesebb elérését.

Forrás: www.palyazat.gov.hu (Pályázati Portál)

Fenntartható Városfejlesztés az élhetőbb, zöldebb és versenyképesebb városokért

Egy város akkor igazán élhető, ha nemcsak a közterei, épületei újulnak meg, hanem az ott élők mindennapjaihoz is biztosítottak a jobb feltételek. Az Európai Unió által társfinanszírozott Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) projektjei éppen ezt a célt szolgálják, a fenntartható városfejlesztéstől a korszerű oktatási környezet kialakításáig olyan beruházásokat támogatnak, amelyek hosszú távon erősítik a helyi közösségeket és javítják az életminőséget.

A TOP Plusz keretében megvalósuló, fenntartható városfejlesztési beruházások célja, hogy a magyar városok a helyi igényekre építve, hosszú távon is élhetőbb, környezettudatosabb és gazdaságilag versenyképesebb településekké váljanak.

A 2021-2027-es uniós fejlesztési időszakban a TOP Pluszban a Fenntartható Városfejlesztés eszközt stratégiai fontosságú fejlesztési területnek, azaz Pillérnek jelölték, majd egy-egy területen Pillér projekteket is kiválasztottak, hogy ezek bemutatásával még inkább láthatóvá tegyék a lakosság számára az uniós támogatásokat és az elért eredményeket.

A fenntartható városfejlesztési célkitűzések megvalósítása érdekében 43 város készítette el és fogadtatta el Fenntartható Városfejlesztési Stratégiáját, amelyekre építve 2023 második felében megjelentek az első pályázati felhívások.

Az Európai Unió által támogatott program iránti jelentős érdeklődést mutatja, hogy 2026 júniusáig a kevésbé fejlett régiókból 944 beruházási támogatási kérelem érkezett, 828 esetben már a pozitív döntés is megszületett. Több mint 800 projektre már támogatási szerződést is kötöttek, mintegy 444,3 milliárd Forint értékben. Budapesten 45 kérelemből 25 projekt esetében született támogató döntés, a megkötött támogatási szerződések értéke megközelíti a 36 milliárd forintot.

A fejlesztések célja a városi közterületek, közösségi terek, zöldfelületek és közszolgáltatások megújítása, valamint a lakosság életminőségének javítása.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS) eszköz megvalósítása eredményesen halad, zajlik a városi beruházások megvalósítása.

A zöld átállás támogatása érdekében kiemelt szakmai támogatást biztosítanak az „ambiciózus városoknak”, ezzel segítve a településeket a hosszú távú klímacélok meghatározásában, a fenntartható projektervek kialakításában és a hatékony finanszírozási tervek kidolgozásában, ezáltal az uniós források további eredményes felhasználásában.

Az terület kiemelt Pillér projektje a salgótarjáni Kemerovó lakótelep komplex fejlesztése. A beruházás célja a város egyik legnagyobb lakótelepi területének a megújítása, a közterületek korszerűsítése, a lakók számára vonzóbb, biztonságosabb, fenntarthatóbb környezet kialakítása. A fejlesztés során olyan környezeti és városképi beavatkozások valósulnak meg, amelyek hosszú távon hozzájárulnak a városrész élhetőségének növeléséhez, valamint a társadalmi kohézió erősítéséhez.

Forrás: www.palyazat.gov.hu (Pályázati Portál)

Közeleg a fűtési szezon

A közelgő őszi, téli időszak feladatokat és veszélyeket egyaránt magában rejt. Érdemes a komolyabb hidegek előtt otthonunkban próbafűtést végezni, ennek során kiderülnek az esetleges hibák, és azokat még a fűtés megkezdése előtt van idő orvosolni.

A fűtőeszközöket típustól, életkortól függetlenül évente egyszer tanácsos szakemberrel ellenőriztetni. Ezek hőtermelő, jellemzően nyílt lánggal működő berendezések, a meghibásodásukból lakástűz vagy szén-monoxid-mérgezés is lehet.

A fűtőeszközök mellett érdemes a kéményt is ellenőriztetni. Aki társasházban él, annak nincs külön feladata, automatikusan érkeznek a kéményseprők. Annak azonban, aki családi házban él, időpontot kell foglalnia az ingyenes kéményellenőrzésre. Mivel ilyenkor ősszel a szokásosnál többen hívnak kéményseprőt, nagyobb a leterheltség, így elképzelhető, hogy azoknak, akik most foglalnak időpontot, kicsit várniuk kell. Ha egyébként rendszeresen ellenőriztetjük a kéményt, nem jelent problémát, ha az első őszi befűtés előtt azt nem látta még szakember. A hangsúly nem az ellenőrzés időpontján, hanem annak rendszerességén van. Nemcsak ősszel, bármikor hívhatunk kéményseprőt. Aki gázzal fűt, annak kétfévente, aki fával, annak évente egyszer érdemes időpontot foglalnia az ingyenes kéményellenőrzésre.

Ahol viszont évek óta nem járt kéményseprő, vagy régóta nem használt kéményt terveznek újra beüzemelni, ott az első használat előtt mindenképpen javasolt szakembert hívni. Ha valahol új fűtőeszközt kötöttek a kéményre, vagy átalakították azt, akkor kötelező kéményseprőt hívni, aki megfelelőségi nyilatkozatot állít ki a kéményről. Ennek hiányában a kéményt nemcsak tilos, hanem életveszélyes is használni.

Az ingyenes kéményellenőrzésre telefonon a 1818-as számon lehet időpontot foglalni. A telefonos menüben az 1-es, 9-es, majd megint az 1-es gombot kell megnyomni.

Online a <https://kemenysepres.katasztrofavedelem.hu/> oldalon az online ügyintézés, időpontfoglalás linken lehet időpontot foglalni.

A fűtési szezonban gyakran riasztják a tűzoltókat szén-monoxid miatt. Szén-monoxid ott keletkezik, ahol zárt térben nyílt láng ég, és nem megfelelő a szellőzés. Tévhit, hogy csak régi gázkazánoknál keletkezhet szén-monoxid. Nem megfelelő szellőzés esetén a fával vagy szénnel fűtők éppúgy veszélyben vannak.

Ha elérhető a fűtőeszköz égéstere, akkor gondoskodni kell az állandó és automatikus szellőzésről. Nem elég néha kinyitni az ablakot, a nyílászárókba légbevezetőt kell szerelni.

Ahol nyílt égésterű fűtőeszköz, vízmelegítő vagy gáztűzhely van, ott érdemes a nyílt lánggal működő eszköztől egy-másfél méterre, fejmagasságba szén-monoxid-érzékelőt helyezni. A szén-monoxid-érzékelőknek is van szavatossági idejük, ha ez letelt, a készüléket cserélni kell.

Fával fűtés esetén a leoptimálisabb két éven keresztül fedett, jól szellőző helyen szárított fát használni. A jó tűzfának húsz százalék alatti a nedvességtartalma. A frissen kivágott fa nedvességtartalma negyven-ötven százalék. A nedves fa alacsonyabb hőfokon ég, több korom, kátrány és vízgőz szabadul fel, ami lerakódik a kéményben. Több szempontból sem érdemes tehát nedves, vagy kezelt (festett, lakkozott, rétegelt) fával fűteni.

A legrosszabb megoldás szeméttel, olajos rongyokkal, műanyaggal vagy gumiabroncsokkal fűteni. A tüzelőt a fűtőeszköztől távolabb érdemes tárolni, nehogy a kipattanó szikra meggyújtsa a környezetében lévő éghető anyagokat.

Forrás: www.katasztrofavedelem.hu (Belügyminisztérium, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság)

Hamarosan újra rókavakcinázás

2026. október 3-án kezdődik Magyarország déli és keleti vármegyéiben a rókák veszettség elleni őszi vakcinázása. Az érintett területeken ezzel egyidejűleg ebzárlat és legeltetési tilalom lesz érvényben. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) felhívja a lakosság figyelmét, hogy a veszettség gyanúját kötelező jelenteni a hatóság felé. A betegséget megelőző intézkedések közös társadalmi célt szolgálnak.

Az immunizálás vakcinatartalmú csalétkekkel történik, melyek kijuttatására kisrepülőgépekről való szórással történik. A művelet nem érinti a lakott, sűrűn beépített övezeteket. Az egyes területekre vonatkozó konkrét időpontokról, valamint az ebzárlat és a legeltetési tilalom elrendeléséről az illetékes járási állategészségügyi hatóság és a települési önkormányzat ad tájékoztatást. A külterületeken kihelyezett plakátok is figyelmeztetik majd a kirándulókat. A programba bevont területek tájékoztató jellegű térképe, valamint az érintett települések vármegyei bontású listája a Nébih weboldalán is megtalálható.

A vakcinázás eredményességét a Nébih a kilőtt rókák laboratóriumi vizsgálatával ellenőrzi. A korábbi évek tapasztalatai alapján az immunizálásban érintett területeken a rókák több mint háromnegyede felvette a vakcinát tartalmazó csalétket.

Európában a veszettség fő terjesztője a vörös róka, amelyből mintegy ötvenezer példány él hazánkban. A betegség a vadon élő állatok mellett egyaránt veszélyes a házi emlősállatokra, valamint az embert is veszélyezteti. A kutyák veszettség elleni védőoltása kötelező, a macskák rendszeres veszettség elleni oltása pedig erősen ajánlott.



A veszettség a szomszédos országok közül Ukrajnában és Romániában rendszeresen előfordul. Az utóbbi években Magyarországon is megváltozott a veszettséghelyzet, ugyanis Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, az ukrán és a román határ közelében 2022-ben négy, 2023-ban 16, 2024-ben 18, 2025-ben pedig két veszettségeset igazolódott. A betegség behurcolása feltehetően természetes úton, a vadállomány Ukrajna és Románia felőli mozgása révén következett be.

A járványügyi kockázatra való tekintettel Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében

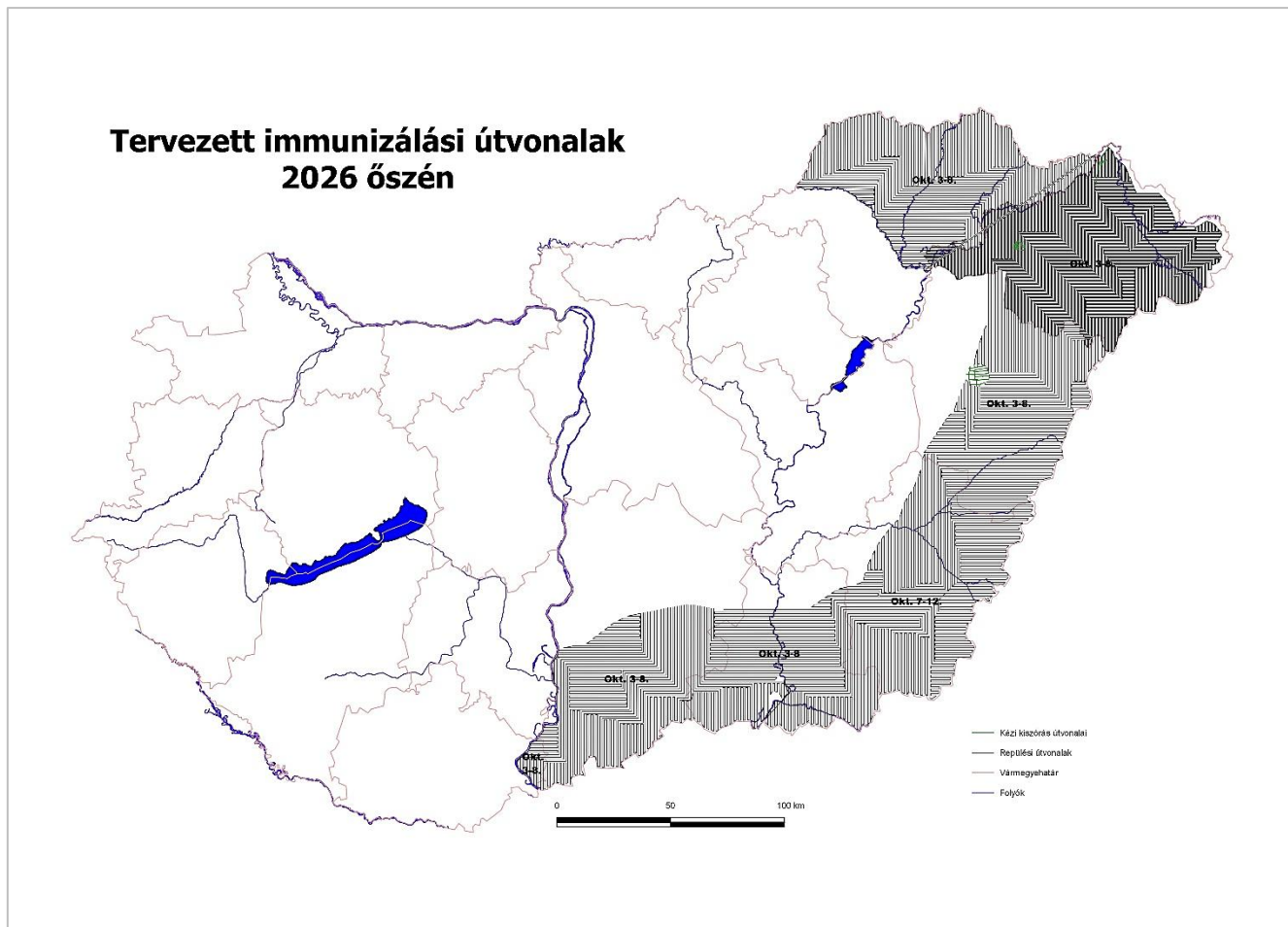
dupla csaléteksűrűséggel történik a vakcinázás mindaddig, amíg a járványügyi helyzet indokolja.

Az elrendelt járványügyi intézkedéseknek köszönhetően 2026-ban eddig két veszettségesetet állapítottak meg. A keleti országhatár közelében ugyanakkor továbbra is folyamatos kockázatot jelent, hogy a szomszédos országokban még mindig jelen van a betegség.

A hazai állategészségügyi védekezés fenntartása kulcsfontosságú. Ennek része a vadon élő rókák kijelölt területeken történő vakcinázása, az ebek kötelező oltása, valamint a veszettség gyanújának bejelentése az állategészségügyi hatóság felé. Idegrendszeri tüneteket mutató elhullott háziállat, illetve elhullottan talált vadállat esetében a szükséges mintavételről az állategészségügyi hatóság gondoskodik.

A Nébih felhívja a lakosság figyelmét, hogy a veszettség gyanújának jelzése jogszabályban előírt kötelezettség.

A veszethegről, annak tüneteiről és terjedéséről további információk [Veszethegumentesítés](#) oldalon olvashatóak.



Kapcsolódó anyagok:

[Október 3-án indul az idei őszi róvakavcinázás című közlemény letölthető formában \(docx\)](#)

[Ebzárlat és legeltetési tilalom településlista 2026 \(xlsx\)](#)

Forrás: www.portal.nebih.gov.hu (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal)

GYALOGLÓ HÍREK – Október a gyaloglás hónapja – mozdítsuk meg együtt a helyi közösségeket!

 Olvasási idő: kb. 2 perc

**Kedves Polgármester Asszony!****Kedves Polgármester Úr!**

Az elmúlt hónapokban egyre több településen tapasztaltuk meg, milyen nagy ereje van a helyi kezdeményezéseknek. Számos gyalogló nyílt nap és közösségi program ötlete helyben születik meg, mi pedig örömmel segítünk abban, hogy az elképzelésből valódi, sokakat megmozgató esemény legyen.

Ezek a programok az önkormányzatok támogatása nélkül nem valósulhatnának meg. A település vezetése, a helyi intézmények és civil közösségek ismerik legjobban az ott élőket, ezért ők tudják a leghatékonyabban megszólítani és mozgásra hívni őket. A helyi segítség nemcsak a szervezést könnyíti meg, hanem bizalmat és valódi közösségi erőt is ad a kezdeményezéseknek.

**Októberben egymást követik a gyaloglóprogramok**

Október a gyaloglás hónapja, és örömmel látjuk, hogy egyre több település kapcsolódik be saját kezdeményezéssel. Október 6-án Tapsonyban, 14-én Lengyeltótiában rendezünk MOSA Nyílt Napot, október 21-én pedig Baján MOSA Gyalogló Klubtalálkozó és Nyílt Nap várja az érdeklődőket.

Október 1. és 10. között az idősek világnapjához kapcsolódó tematikus gyalogló hetet is szervezünk, október 10-én pedig a SPAR Budapest Maraton Fesztivál gyaloglóprogramján veszünk részt.

Településük is bekapcsolódhat

Arra biztatjuk az önkormányzatokat, hogy októberben szervezzenek saját helyi gyaloglóprogramot. Ehhez nem szükséges hivatalosan csatlakozni vagy előzetesen regisztrálni. A gyaloglás hónapjához kapcsolódva akár egy egyszerű közös gyaloglás is meghirdethető a település lakói, nyugdíjasklubjai, civil szervezetei, intézményei és családjai számára.

Amennyiben nagyobb nyílt napban, klubtalálkozóban vagy hosszabb távon működő helyi gyaloglóközösség létrehozásában gondolkodnak, örömmel várjuk jelentkezésüket. A Monspart Sarolta Egészséges Életmódért Alapítvány és a MOSA Gyalogló Klubhálózat szívesen segít a program kialakításában, szakmai előkészítésében és megszervezésében.

Mutassuk be együtt a helyi gyaloglóközösségeket!

Örömmel vennénk, ha lehetőséget biztosítanának arra is, hogy a település helyi újságjában egyoldalas összeállításban bemutatthassuk a MOSA Gyalogló Klubhálózatot. Ha a településen már működik MOSA gyaloglóklub, természetesen a helyi közösség, annak tagjai és programjai kerülnének a bemutatkozás középpontjába. A megjelenéshez szükséges szöveges és képi anyagot örömmel összeállítjuk.

Bízunk benne, hogy októberben minél több településen indulnak útnak közösen az emberek. Sokszor egyetlen lépés is elég ahhoz, hogy egy új közösség megszülessen.

Köszönöm megtisztelő figyelmét és együttműködését!

Üdvözlettel:

Monspart Zsolt

kuratóriumi elnök

Monspart Sarolta Egészséges Életmódért Alapítvány



ÁSZ JELENTÉSEK

Helyi közösségi közlekedés megvalósítását érintő vizsgálat

Az Állami Számvevőszék [Miskolc helyi közösségi közlekedésének](#) feladatellátását, finanszírozását, működtetését és a kontroll egyes elemeit vizsgálta a 2022-2024. években. Az ÁSZ ellenőrzési megállapításai szerint a miskolci helyi közösségi közlekedés működését több, egymással összefüggő tényező nehezítette, amelyek közül meghatározó jelentőséggel bírt a teljes időszakban elégtelen finanszírozás. A vizsgálat szerint a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat által vállalt, de maradéktalanul ki nem egyenlített finanszírozási kötelezettség a Miskolc Városi Közlekedési Zrt.-nek (MVK) likviditási problémát, hitelfelvételi kényszert, és ebből következően jelentős többletköltséget okozott. A forráshiány következtében elmaradtak a szükséges beruházások, eszközpótlások. Az előregedő járműállomány és a közszolgáltatás személyi feltételeinek hiánya miatt a késő járművek aránya jelentősen nőtt, a járatkimaradások száma pedig közel tizenháromszorosára emelkedett. A működési kockázatot tovább növelte a munkavállalók túlterheltsége: az ellenőrzött időszakban a járművezetők 91%-a végzett túlmunkát. Az ÁSZ a polgármester, a jegyző és az MVK vezérigazgatója részére is javaslatokat fogalmazott meg.

Helyi iparüzési adóbevételek felhasználásának vizsgálata

A helyi kőolaj-kitermelés miatt rendkívüli mértékben megemelkedett iparüzési adóbevételek (HIPA) felhasználását ellenőrizte az Állami Számvevőszék [Kétújfalu Község Önkormányzatánál](#), ahol – a már korábban vizsgált, közeli [Gyöngyösmellék településhez](#) hasonlóan – a milliárdos nagyságrendű források felhasználásáról ad hoc döntések születtek. Az Önkormányzat – az ÁSZ véleménye szerint célszerűtlenül – egyes támogatási döntések esetében az önként vállalt feladatokat a kötelező önkormányzati feladatok elé sorolta. A kiadások tervezése nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, nem volt igazolható, hogy azok a közfeladatellátáshoz szükséges, indokolt mértékben kerültek megtervezésre. Az ellenőrzött beruházással és a felújításokkal összefüggésben az ÁSZ feltárta, hogy az Önkormányzat a mérleg tárgyi eszköz sorát nem támasztotta alá leltárral, ezen kívül az ellenőrzött kifizetések során nem érvényesültek a jogszabályban előírt átláthatóságot és elszámoltathatóságot biztosító kontrollok. Az ÁSZ az ellenőrzés megállapításai alapján javaslatokat fogalmazott meg a polgármesternek és a jegyzőnek.

Forrás: www.asz.hu

Kerületi önkormányzat lakásgazdálkodásának ellenőrzése

Az ÁSZ új jelentése a [XIV. kerületi önkormányzati](#) lakásgazdálkodás 2020 és 2024 közötti időszakát vizsgáló ellenőrzés eredményeit mutatja be. A jelentés szerint bár a rendszer működőképes volt, komoly stratégiai és pénzügyi hiányosságok nehezítették a hatékony vagyongazdálkodást. Az ellenőrzés szerint a lakásállomány folyamatosan csökkent, miközben az ingatlanok állaga romlott, és a felhalmozott bérleti díjtartozások mértéke jelentősen növekedett. A szociális bérlakások aránya látványosan visszaesett, amellyel párhuzamosan a piaci alapú bérbeadás egyre jelentősebbé vált. A jelentés kiemeli, hogy a mérhető indikátorok hiánya miatt a kitűzött célok teljesülése nem volt objektíven értékelhető. Az ÁSZ a jelentésben javaslatokat fogalmazott meg a vagyonmegőrzés és az eredményesség javítása érdekében.

Forrás: www.asz.hu



FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

Válogatás a Lechner Tudásközpont anyagai közül

**Közös gondolkodással épülhet a hazai téradat-ökoszisztéma –
interjú Hülber Attilával**

„Sikerként tudom érteni a lemondást is, amikor lemondok valamiről – előnyről, haszonról - azért, hogy az nemzeti szinten hasznosulhasson. Így valójában hosszabb távon a saját szervezetemnek is jót teszek, én is profitálok belőle, de ennek feltétele, hogy előbb a magam javát hátrébb sorolom a közös jó érdekében. Nézzük a Google és a Google maps relációját: noha a Google maps leányvállalata a Google-nek, nyilvánvaló, hogy értékesebb az anyavállalatnál.”

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ:www.lechnerkozpont.hu**Földrajzi neveink hangján szólal meg Nemzeti Téradat-stratégiánk –
Interjú Sasi Attilával, a Lechner földrajzinév-szakértőjével**

A hazai földrajzi nevek több mint nyolcvanezer tételt számláló adatbázisa téradat-stratégiánk fontos része – ők szolgáltatják meg térképeinket anyanyelvünkön. Sasi Attilát, a Lechner földrajzinév-szakértőjét földrajzi neveink stratégiai értékeiről és a névvagyonnal kapcsolatosan még előttünk álló feladatokról kérdeztük.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ:www.lechnerkozpont.hu**Műholdvezérelt mezőgazdaság: automatizáció és állapotfelmérés
centiméteres pontossággal**

Hazánkban a Lechner Tudásközpont Kozmikus Geodéziai Obszervatóriuma által működtetett GNSSnet.hu hálózat az egész országra kiterjedően biztosít centiméteres pontosságú helymeghatározást – valós időben. A szolgáltatást mára messze nem csak a földmérők hasznosítják, hanem több más szektor, így a mezőgazdaság is, ahol a precíziós helyadatok számos előnyt biztosítanak.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ:www.lechnerkozpont.hu**Közel 8000 új légifelvétellel bővült a fentrol.hu**

7 848 db légifelvétellel bővült a fentrol.hu-n elérhető képek száma. Így jelenleg már 280 324 db légifelvételt lehet böngészni, letölteni, címkézni és ha szükséges pontosítani a helyzetét a térképen.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ:www.lechnerkozpont.hu

Összeállította: Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály



PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK

Dupla összegű, 10 milliárd forintos keretösszeggel jön a Szociális Tüzelőanyag Program

Kiírta a szociális célú tüzelőanyag program pályázatát a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium. Mivel az állami támogatás összege 2019 óta nem emelkedett, a Kormány a 2026–2027-es fűtési szezontól megduplázza a keretet, amely így 5 milliárd forintról 10 milliárd forintra emelkedik.

A hivatalos lakossági nyilvántartási adatok alapján – az eddigi 5000 helyett – már a 20 000 főnél nem nagyobb lélekszámú települési önkormányzatok kérhetik a vissza nem térítendő támogatást szociális célú tűzifa vagy barnakőszén vásárlásához. A támogatáshoz az önkormányzatoknak rendeletben kell garantálniuk, hogy a kiosztás során előnyt élveznek a legnehezebb körülmények között élő lakosok, így többek között az aktív korúak ellátásában, időskorúak járadékában, települési támogatásban, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, egyedül élő kisnyugdíjasok, halmozottan hátrányos gyermeket nevelő családok és a rokkantsági ellátásra jogosultak.

A helyi önkormányzatok a támogatási kérelmeket elektronikus úton nyújthatják be, a beadási határidő 2026. szeptember 30.

A miniszteri döntést követően a tárca 2026. november 13-ig utalványozza a támogatást. Ezt követően a Magyar Államkincstár soron kívül, előfinanszírozás keretében, egy összegben folyósítja a támogatást az érintett településeknek, garantálva a fűtőanyagok időben történő eljutását a rászorulókhhoz.

Forrás: www.kormany.hu (Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium)

Indul a Szent István Vidékfejlesztési Program

Indul a Szent István Vidékfejlesztési Program első szakasza a fejlesztési testületek felállítással. A Szent István Vidékfejlesztési Program célja, hogy olyan hosszú távú, részvételi alapú fejlesztési modellt [hozzon létre](#) a kormány, amiben a helyi közösségek nemcsak kedvezményezettjei, de aktív alakítói is a fejlesztéseknek – és így saját térségük jövőjének.

A legfontosabb szereplők a döntések előkészítésében a fejlesztési testületek lesznek: ezek fogják kialakítani a térség stratégiáját, a helyben támogatott projektek listáját, feltárják a helyi szükségleteket, és elősegítik a helyi közösségek részvételét a programban.

A program első, kísérleti szakaszában tíz eltérő adottságú vidéki mikrotérségben [indul el](#) – ezek között található aprófalvas, alföldi, domb- és hegyvidéki, valamint eltérő gazdasági karakterű térségek is. A kormány mikrotérségenként 1 milliárd forintos fejlesztési keretet nyújt, vagyis a kísérleti program esetében 10 milliárd forint forrás áll majd rendelkezésre.

Térségenként tíz tagot pedig nyílt pályázaton választanak ki a térségekben felállítandó fejlesztési testületekbe, az erre vonatkozó nyílt felhívást pedig szerdán tette közzé a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium. A jelentkezéshez csatolni kell egy szakmai önéletrajzot, egy rövid motivációs bemutatkozást, egy 3-5 oldalas írást a térség problémáiról és fejlesztési lehetőségeiről, valamint egy összeférhetetlenségi és lakóhelyre vonatkozó nyilatkozatot.

A pályázatokat október 7-ig lehet benyújtani elektronikus úton, a folyamatról bővebb információt a pályázati felhívásban olvashat.

Október végére mind a tíz térségben felállnak a fejlesztési testületek

A jelentkezők pályázatait a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium értékeli. A szempontok között szerepel a pályázó helyi beágyazottsága és a térség ismerete, a korábbi fejlesztési és projektmegvalósítási tapasztalata, a benyújtott fejlesztési elképzelés minősége, valamint a releváns szakterületi, és a közösségi együttműködési és részvételi tapasztalat is.

A minisztérium október 26-ig hoz döntést a pályázati úton bekerülő 10-10 tagról, ezzel párhuzamosan pedig kijelöl térségenként négy-négy felkért szakértőt, valamint egy-egy térségi koordinátort. Így október végére mind a tíz pilot térségben létrejön a teljes, 15 fős fejlesztési testület. A testületekben megfigyelőként részt vehetnek az érintett önkormányzatok képviselői és a térség országgyűlési képviselője is.

A testületek a novemberi alakuló ülés után elkezdik kialakítani a térség operatív fejlesztési stratégiáját, mely világosan meghatározza a térség legfontosabb problémáit, erőforrásait és 4-6 fejlesztési prioritását. Ehhez a minisztérium módszertani sablont, statisztikai adatokat és szakmai támogatást biztosít. A formálódó prioritások mentén pedig a testületek elkezdik összegyűjteni a konkrét fejlesztési projektötleteket – ezeket benyújthatják az érintett önkormányzatok, a helyi intézmények, civil és szakmai szereplők, illetve maga a fejlesztési testület is.

Jövő tavasszal szavazhatnak a helyiek a támogatandó projektekről

A cél, hogy 2027 januárjára a testületek össze tudják állítani azt a projektlistát, amelyet elsőként a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium ellenőriz majd szakmai és támogathatósági szempontból. Ha a minisztérium szerint a projektek megfelelnek a jogi, fizikai, pénzügyi és támogathatósági szempontoknak, akkor véglegesítik a szavazásra bocsátható projektlistákat, a fejlesztések végső prioritásáról ugyanis a lakosság dönt.

A pilotprogram terve szerint 2027 februárjában tartanak majd helyi véleménynyilvánító szavazásokat a tíz érintett mikrotérségben, ahol az érintett települések lakossága sorba rendezheti a meghirdetett projekteket, és az így kialakuló sorrend határozza majd meg, mely beruházások valósulhatnak meg a programból.

A szavazás után, február végén megszületnek a végleges támogatási döntések, majd márciusban a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium megkötí a támogatási szerződéseket közvetlenül az egyes projektek gazdáival. A projektgazda felelőssége lesz majd a beruházás előkészítése, tervezése, engedélyezése, kivitelezése, fenntartása, a támogatás pénzügyi felhasználása és elszámolása. A pénzügyi lebonyolítást a Magyar Államkincstár végzi, a monitoringot és az értékelést pedig a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium.

Forrás: www.kormany.hu (Magyarország Kormánya)

Hárommilliárdos alap az azbeszttel érintett településeknek

Hárommilliárd forintos Azbesztmentesítési Alapot hozott létre a kormány az azbesztszennyezéssel érintett települések támogatására. Az önkormányzatok közterületek és magántulajdonú ingatlanok megtisztítására is pályázhatnak.

A támogatás az egészségügyi kockázatok megszüntetésére és a szükséges beavatkozások költségeire használható fel. A pályázás feltétele, hogy az önkormányzat rendelkezzen az érintett területeket feltüntető azbeszttérképpel.

A településeknek önerő is kell. A megyei jogú városoknál az elismert költségek legfeljebb 30, más városoknál 20, a nagyközségeknél és községeknél pedig 10 százalékának megfelelő saját hozzájárulással számol a szabályozás.

A támogatásból az azbesztmentesítés mellett az akkreditált közetvizsgálatok és levegőmérések költségei is finanszírozhatók. A nyertes önkormányzatoknak a fenntartási időszak végéig háromhavonta be kell számolniuk a mérések eredményeiről.

Ha a vizsgálatok nem igazolják, hogy a beavatkozással sikerült megszüntetni az egészségügyi kockázatot, az önkormányzatnak vissza kell fizetnie az elnyert támogatást.

A pályázatokat a keret kimerüléséig folyamatosan lehet benyújtani, és azokról a beérkezés sorrendjében döntenek.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

Megjelent a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2027. évi pályázati fordulójának kiírása

Az Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium megbízásából a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő (NKTK) közzétette a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2027. évi pályázati fordulójának dokumentumait.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. E cél elérésének érdekében a Kormány mind központi költségvetési, mind önkormányzati forrásokat is mobilizál.

*Az Ösztöndíjrendszerhez történő önkormányzati csatlakozás határideje:
2026. szeptember 30.*

A pályázati űrlapok elektronikus kitöltésének és az önkormányzatokhoz történő benyújtásának határideje: 2026. november 5.

Az Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszer (EPER-Bursa rendszer) az alábbi linkeken érhető el:

Önkormányzati felület: <https://bursa.emet.hu/onk/tonkbelep.aspx>

Pályázói felület: <https://bursa.emet.hu/paly/palybelep.aspx>

A pályázat a kormany.hu és az nktk.gov.hu oldalakon érhető el.

Forrás: www.kormany.hu (Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium)

Tízmillió eurós civil pályázati program indult

Új, 10 millió eurós pályázati keret nyílt magyar civil szervezetek számára. A támogatásból többek között helyi közösségi, környezetvédelmi, társadalmi és demokratikus részvételt erősítő projektek valósíthatók meg, akár intézményi partnerségben is.

A pályázók 50 és 100 ezer euró közötti támogatást igényelhetnek 12–48 hónapos projektekre. A benyújtási határidő 2026. november 16.

A program öt kiemelt területet támogat: a civil részvételt a demokratikus folyamatokban, a médiatudatosságot és információbiztonságot, az emberi jogokat és társadalmi igazságosságot, a nemek közötti egyenlőséget, valamint a klíma- és környezetvédelmi kezdeményezéseket.

Pályázatot legalább egy éve működő magyarországi civil szervezetek és meghatározott nonprofit szervezetek nyújthatnak be. A projektek partnerségben is megvalósíthatók, így helyi intézmények és más szervezetek is bekapcsolódhatnak.

A pályázati keret az EGT Civil Társadalmi Alap része.

Az alábbi linkre kattintva érhető el a részletes felhívás és a további információk:

<https://eeagrants.org/hu/civil-society-fund-hungary/calls/active-communities-protected-rights-sustainable-future-project-grants>

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

Kerékpárosbarát címre pályázhatnak települések, munkahelyek és közintézmények

A Közlekedési és Beruházási Minisztérium és a Közlekedéstudományi és Építésügyi Minőségellenőrző Intézet (KTI) idén is meghirdeti a Kerékpárosbarát pályázatot, amelynek célja, hogy elismerje azokat a településeket, munkahelyeket és közintézményeket, amelyek aktívan hozzájárulnak a biztonságosabb, fenntarthatóbb és kerékpárosbarát környezet kialakításához.

A pályázat 2006 óta ösztönzi a jó példák és előremutató megoldások bemutatását, valamint a kerékpározás népszerűsítését. A kezdeményezés célja, hogy a munkába járásban és a mindennapi közlekedésben egyre nagyobb szerepet kapjon a kerékpár, hozzájárulva az egészségesebb életmódhoz és a környezet védelméhez.

A pályázatra három kategóriában lehet jelentkezni:

- **Kerékpárosbarát Település**
- **Kerékpárosbarát Munkahely**
- **Kerékpárosbarát Közintézmény** *(kiemelten: óvodák, iskolák, önkormányzatok)*

A közintézményi kategóriában is indulni kívánó pályázónak először a Kerékpárosbarát Munkahely kategória űrlapját kell kitöltenie, majd ezt követően töltsse ki a „Kiegészítő űrlap közintézmények számára” űrlapot.

2026-ban megújult a pályázati folyamat, egyszerűbb és felhasználóbarát a pályázati felület. A pályázat során a megvalósított fejlesztéseket és szemléletformáló kezdeményezéseket értékelik. Előnyt jelenthetnek a kerékpáros infrastruktúra fejlesztései, a biztonságos közlekedést támogató intézkedések, valamint a kerékpározást ösztönző programok és kampányok.

Napjainkban a kerékpározás már nem csupán szabadidős tevékenység, hanem a fenntartható közlekedés egyik meghatározó eleme: hozzájárul a szén-dioxid-kibocsátás, a lég- és zajszennyezés csökkentéséhez, valamint enyhíti a forgalmi torlódásokat és a parkolási problémákat.

A „Kerékpárosbarát” címet azok a pályázók nyerhetik el, akik jelentős lépéseket tettek környezetük biztonságosabbá és zöldebbé tételéért, és példát mutatnak más települések, munkahelyek és közintézmények számára.

A pályázatok **2026. október 30-ig** nyújthatók be elektronikus úton [a KTI online pályázói felületén](#). Az eredményhirdetés **2026 novemberében** várható.

Forrás: www.kti.hu (Közlekedéstudományi és Építésügyi Minőségellenőrző Intézet)



PÁLYÁZATI HÍREK

Szélergia-pályázatok: részletek és határidők

Zöld utat kapnak az elmúlt évtizedben gyakorlatilag hátráltatott fejlesztések a szélergia-pályázatok kiírásával. A kormány célja, hogy a telepítés ösztönzésével több hazai és megújuló forrást vonjon be az energiatermelésbe, amely ezzel olcsóbbá és stabilabbá válik.

Ezeket a beruházásokat részben az európai uniós Helyreállítási Alapból (RRF) megnyílt forrásokból finanszírozná a kormány, de ehhez nagyon szoros határidőket kell teljesíteni. Az intézkedési csomagról kezdett társadalmi egyeztetés lezárult, a Gazdasági és Energetikai Minisztérium most összesíti az érkezett javaslatokat, észrevételeket. A tervek szerint a hónap végéig a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) legalább 700 MW kapacitásra ír ki pályázatot, a következő négy évben pedig összesen további 400 MW teljesítménnyel bővítenék a rendszert.

A pályázóknak legalább 15 MW szélerőművi teljesítményt és minimum 15 MVA betáplálási igényt kell vállalniuk. Ez azt jelenti, hogy a lehetőséggel a nagyobb léptékű beruházásokat kívánja ösztönözni a kormány. Előnyt jelent, ha a szélerőművi telepek létesítésére alakult projektcégek vételi jogot ajánlanak fel a tulajdonrész legfeljebb 30 százalékára egy kormányhatározattal kijelölendő állami cégnek vagy önkormányzatnak, ezzel biztosítva a működés átláthatóságát és a hosszabb távú együttműködést a helyi közösséggel.

A pályázathoz szükséges ajánlati biztosíték és a teljesítési biztosíték bankgaranciával is igazolható, a pénzübeli letét kötelezettségének elengedése növelheti a vállalkozókedvet. Az eljárás gördülékenységét növeli, hogy enyhítik a pályázat érvénytelenítéséhez szükséges feltételt: az eddigi 10 százalék helyett a pályázók felének kizárásáig érvényes maradhat a tender. Az pedig az átláthatóságot segíti, hogy szigorúbban kérik majd számon a projektek megvalósítását.

Az eddigi nyolc helyett 25 olyan könnyített térséget jelöl ki a kormány, ahol gyorsabb ügyintézással ösztönzi a szélerőművek létesítését. Ezeken a területeken a megújuló erőművek környezetvédelmi engedélyezésének ügyintézési határideje 30 nap, az építési engedélyezésé 20 nap lesz. Egyes, már folyamatban lévő eljárásoknál legfeljebb 50 napos határidőt rögzítenek.

A területek kiválasztásakor a szakemberek mérlegelték az energetikai adottságokat, azaz a megtermelt energia becsatolásának lehetőségét az országos hálózatba, illetve a hálózat tervezett bővítését. Figyelembe vették a természetvédelmi, tájvédelmi és honvédségi szempontokat is. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ezekben a térségekben mindenképpen vagy bárhol épülhetne szélerőmű. A könnyített térségekben sem engednek a biztonsági szabályokból, és nem vonatkoznak az enyhítések a Natura 2000 és más védett természeti területekre, a kiemelt tájvédelmi és világörökségi helyszínekre, a védett madár- és denevérfajok kiemelt előfordulási helyeire, valamint a honvédelmi és katonai területekre és azok védőövezeteire.

Huszonöt járásban jelöltek ki könnyített térségeket. Ezek a járások: az Aszódi, Bácsalmási, Dunaújvárosi, Enyingi, Gyöngyösi, Győri, Kisbéri, Kiskunhalasi, Komáromi, Körmendi, Kőszegi, Monori, Mosonmagyaróvári, Nagykanizsai, Oroszlányi, Pécsi, Sárbogárdi, Sárvári, Soproni, Székesfehérvári, Szombathelyi, Várpalotai, Vasvári, Zalaegerszegi és Zalaszentgróti járás.

A pályázatokat kizárólag elektronikusan várják, 2026. szeptember 1. és 18. között. Az eredményhirdetés legkésőbb december 2-án várható. A szélenergia jobb kihasználása mellett a kormány energiafejlesztési tervének része az energiatároló kapacitások bővítése, a villamosenergia-hálózat fejlesztése, valamint az okosmérők és fogyasztásvezérlő rendszerek népszerűsítése is.

Forrás: www.kormany.hu

AZ ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL KIADÁSÁÉRT FELEL:

Dr. Bekényi József
Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály

SZERKESZTÉSÉRT FELEL:

Szendi-Stenger Hajnalka
Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály

SZERKESZTI:

az Önkormányzati Hírlevél szerkesztőbizottsága

SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME:

Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály
1358 Budapest, Pf. 19.



E-MAILCÍM:

onkormanyzati_hirlevel@vtm.gov.hu



TELEFON:

+36 1 795 1839

INGYENES, ELEKTRONIKUS FOLYÓIRATUNK ELÉRHETŐSÉGEINKEN IGÉNYELHETŐ.